

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO NA LATA 2010-2017

Projekt „Kompleksowe wsparcie polityki społecznej w gminie Barczewo” współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej, Poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

PUBLIKACJA JEST DYSTRYBUOWANA BEZPŁATNIE

Spis treści

1. Prace nad Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo	6
2. Podstawy prawne	9
3. Zgodność z innymi dokumentami planistycznymi	10
4. Charakterystyka Gminy Barczewo	13
4.1. Położenie i powierzchnia	13
4.3. Dane demograficzne	15
4.4. Charakterystyka rynku pracy	20
4.6. Służba zdrowia i oświata	26
4.6. Oświata w gminie	28
4.7. Organizacje pozarządowe na terenie Gminy Barczewo	30
4.9. Pomoc Społeczna w Gminie Barczewo	39
4.10. Przemoc w rodzinie	40
4.11. Zjawisko bezdomności w gminie Barczewo	41
4.12. Problem uzależnień w gminie Barczewo	42
4.13. Opinie o gminie, jakości życia w gminie na podstawie badania potrzeb społecznych w gminie Barczewo	42
5. Analiza SWOT	50
6. Cele strategiczne, cele operacyjne i działania	52
6.1. OBSZAR I - Konsekwencja długotrwałego bezrobocia	52
6.2. OBSZAR II - Kryzys roli rodziny	61
6.3. OBSZAR III - Sytuacja osób niepełnosprawnych, długotrwanie chorych i starszych	68
6.4. Obszar IV - Marginalizacja grup społecznych	76
6.5. Obszar V - Uzależnienia i przemoc w rodzinie	83
6.6. Obszar VI - Sprawny system pomocy społecznej	85
7. Wdrażanie strategii	89
7.1. Finansowanie działań	89
7.2. Monitoring Strategii	89

Wstęp

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2009 r., Dz. U. Nr 175, poz. 1362 z póź. zm.) mówi, że do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Niniejsza Strategia powstała w ramach projektu konkursowego „*Kompleksowe wsparcie polityki społecznej w gminie Barczewo*” realizowanego przez Urząd Miejski w Barczewie. Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej, Poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Strategia powstała z potrzeby weryfikacji i aktualizacji dokumentu Strategii opracowanego w 2007 roku. Doświadczenia z wdrażania funduszy unijnych wymogły dopasowanie zapisów dokumentu do obecnej sytuacji.

W celu przygotowania dokumentu odpowiadającemu realnej sytuacji społecznej i potrzebom sektora pomocy oraz integracji społecznej gminy Barczewo w roku 2009 przeprowadzono badania potrzeb społecznych mieszkańców gminy. W oparciu o diagnozę społeczną, uzyskane informacje i zgromadzone materiały, Urząd Miejski w Barczewie i Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, przy udziale przedstawicieli podmiotów pomocy i integracji społecznej opracowali Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo na lata 2010-2017.

Proces aktualizacji dokumentu Strategii oparto na następujących założeniach:

1. Zachowania ciągłości procesu planowania strategicznego:
 - ocena zadań zrealizowanych,
 - analiza barier w realizacji strategii,
 - identyfikacja nowych zadań strategicznych.

2. Aktywizacji i kontynuacji współpracy środowisk lokalnych gminy – spełnienie zasady partnerstwa w procesie planowania rozwoju lokalnego.

Prace nad aktualizacją Strategii rozpoczęto w lipcu 2009 r. Koordynowali ją przedstawiciele Urzędu Miejskiego wspólnie z Fundacją Rozwoju Demokracji Lokalnej w Olsztynie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi podstawę do realizacji działań umożliwiających szybką i skuteczną pomoc w rozwiązywaniu problemów społecznych. Przyczyni się do podniesienia świadomości mieszkańców gminy na temat przyczyn i skutków powstawania oraz możliwości przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym.

Dokument zawiera cele strategiczne, operacyjne, działania, harmonogram, wskaźniki umożliwiające realizację strategii oraz diagnozę w zakresie polityki społecznej.

Planowanie działań w perspektywie lat 2010-2013 umożliwi kompleksowe działania na rzecz pomocy i integracji społecznej, z wykorzystaniem dostępnych zewnętrznych źródeł finansowania.

Urząd Miejski i Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej serdecznie dziękują wszystkim osobom biorącym udział w warsztatach strategicznych za poświęcony czas i wysiłek merytoryczny, które pozwoliły na opracowanie dokumentu Strategii zgodnego z rzeczywistymi potrzebami mieszkańców gminy Barczewo.

1. Prace nad Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo

Przyjęta metodyka opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo została oparta na partnersko - eksperckim modelu budowy planów strategicznych, w pełni oddającym oczekiwania krajowych oraz unijnych instytucji wspomagających rozwój lokalny w Polsce.

Aby osiągnąć cele Strategii, niezbędne jest uwzględnienie następujących zasad:

- **Solidarności** - tworzenie w gminie wspólnoty zdolnej do generowania procesów samopomocowych,
- **Pomocniczości** - tworzenie w organizacjach wyższego szczebla służebnych systemów wsparcia dla osób i rodzin,
- **Dobra Wspólne** - tworzenie w gminie wszelkich warunków pozwalających jej mieszkańcom na pełny rozwój.

W trakcie procesu gromadzenia danych, niezbędnych do analizy sytuacji obecnej na terenie gminy, przeprowadzono cykl warsztatów i spotkań strategicznych, na których szczegółowo omawiano problemy, cele i działania Strategii.

Spotkanie otwierające

Cel spotkania:

- Prezentacja zakresu prac warsztatowych,
- Omówienie metodologii procesu budowania Strategii metodą partnerską,
- Omówienie efektów analizy zapisów Strategii,
- Określenie stopnia wykonania dotychczasowej Strategii,
- Określenie głównych obszarów problemowych.

Warsztat strategiczny – Konsekwencja długotrwałego bezrobocia

Cel spotkania:

- Analiza obszaru problemowego,
- Weryfikacja celów operacyjnych i zadań określonych w Strategii,

- Określenie działań możliwych do realizacji w tym obszarze problemowym.

Warsztat strategiczny – Kryzys roli rodziny, uzależnienia i przemoc w rodzinie

Cel spotkania:

- Analiza obszaru problemowego,
- Weryfikacja celów operacyjnych i zadań określonych w Strategii,
- Określenie działań możliwych do realizacji w tym obszarze problemowym.

Warsztat strategiczny – Sytuacja osób niepełnosprawnych, długotrwale chorych i starszych, Marginalizacja grup społecznych

Cel spotkania:

- Analiza obszaru problemowego,
- Weryfikacja celów operacyjnych i zadań określonych w Strategii,
- Określenie działań możliwych do realizacji w tym obszarze problemowym.

Warsztat strategiczny – Znaczenie pracy socjalnej

Cel spotkania:

- Analiza obszaru problemowego,
- Weryfikacja celów operacyjnych i zadań określonych w Strategii,
- Określenie działań możliwych do realizacji w tym obszarze problemowym.

Spotkanie podsumowujące

Cel spotkania:

- Prezentacja wyników warsztatów strategicznych,
- Analiza wypracowanych celów operacyjnych,
- Analiza proponowanych działań.

Poniżej przedstawiono wykaz instytucji, których przedstawiciele uczestniczyli w spotkaniach strategicznych:

- Komenda Miejska Policji w Olsztynie,
- Komenda Policji w Barczewie,
- Miejska Przychodnia Zdrowia w Barczewie,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Rada Miejska w Barczewie,
- Rada Powiatu Olsztyńskiego,
- Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich w Barczewie,
- Szkoła Podstawowa Filia w Bartołtach Wielkich,
- Szkoła Podstawowa w Barczewie,
- Urząd Miejski w Barczewie,
- Zakład Karny w Barczewie,
- Zakład Poprawczy w Barczewie.

Cele i działania zawarte w zaktualizowanej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, zostały opracowane z wykorzystaniem wyników badań, które przeprowadzonych w roku 2009 r.

Diagnoza problemów społecznych znajduje się w Raporcie z badań potrzeb społecznych w gminie Barczewo, który jest dostępny w Urzędzie Miejskim w Barczewie.

2. Podstawy prawne

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo zgodna jest z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności z:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2009 r. Dz. U. z Nr 175, poz. 1362 z póź. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485 z póź. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity z dnia 28 marca 2007 r. Dz. U. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity z 2008 r. Dz. U. Nr 14, poz. 92 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz. 1143 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity z 2008 r. Dz. U. Nr 69, poz. 415 z póź. zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493)
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity z 2006 r. Dz. U. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.),
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 1994r. Nr 111, poz 535, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o [pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2009 r., Nr 1, poz. 7 z późn. zm.).

Oprócz wspomnianych aktów prawnych, przy realizacji Strategii może zachodzić potrzeba odwołania się również do ustaw i aktów wykonawczych z zakresu m.in. ochrony zdrowia, oświaty i edukacji publicznej.

3. Zgodność z innymi dokumentami planistycznymi

Na szczeblu krajowym podstawowym dokumentem planistycznym jest przyjęta we wrześniu 2005 r. „Strategia Polityki Społecznej na lata 2007 – 2013”. Dokument ten, towarzyszący realizacji Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007 – 2013 określa cel nadrzędny Strategii Polityki Społecznej, jakim jest zbudowanie zintegrowanego systemu polityki państwa, prowadzącego do ułatwienia wszystkim obywatelom równego dostępu do praw społecznych, poprawy warunków powstawania i funkcjonowania rodzin oraz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, przy zapewnieniu demokratycznego współuczestnictwa obywateli.

Strategia polityki społecznej formułuje 7 priorytetów i kierunków polityki społecznej rządu. Są to:

1. Poprawa warunków powstawania i funkcjonowania rodzin. Wsparcie rodzin w wychowaniu i edukacji dzieci,
2. Wdrożenie aktywnej polityki społecznej,
3. Kompleksowa rehabilitacja i aktywizacja osób niepełnosprawnych,
4. Tworzenie warunków sprzyjających integracji w starzejącym się społeczeństwie,
5. Aktywizacja i mobilizacja partnerów lokalnych,
6. Partnerstwo publiczno – społeczne podstawą rozwoju usług społecznych,
7. Integracja społeczna i zawodowa imigrantów.

Efektom realizacji strategii ma być zapobieganie wykluczeniu społecznemu, zwiększenie potencjału rozwoju, rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Strategia ma tworzyć więzi społeczne na poziomie lokalnym, mobilizować aktywność społeczną (także na rynku pracy), wpływać na poprawę jakości życia.

Głównym dokumentem wyznaczającym kierunki rozwoju polityki społecznej województwa warmińsko-mazurskiego jest Strategia Polityki Społecznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2015 roku. Głównym celem jest: „Pomoc społeczna jako sprawny i skuteczny element systemu wsparcia społecznego mieszkańców Warmii i Mazur”.

Misja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo: „Pomoc społeczna sprawnym i skutecznym elementem systemu wsparcia społecznego mieszkańców Gminy Barczewo”

wymaga realizacji podstawowych założeń strategicznych (Strategii Polityki Społecznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2015 roku), dotyczących sfery pomocy społecznej regionu, w tym przede wszystkim:

1. Wypracowania stabilnych podstaw i zasad współpracy administracji publicznej (rządowej i samorządowej) z partnerami społecznymi i innymi podmiotami lokalnego życia publicznego.
2. Opracowania lokalnych i wojewódzkich programów rozwiązywania najistotniejszych kwestii i problemów społecznych regionu, przy szerokim udziale partnerów społecznych.
3. Zmian ustawowych w zakresie pomocy społecznej, między innymi w celu zmniejszania rozbieżności między zadaniami wynikającymi z ustawy o pomocy społecznej a finansowymi możliwościami ich realizacji.
4. Podnoszenia społecznej i zawodowej aktywności mieszkańców Warmii i Mazur.
5. Zaspokajania potrzeb socjalnych wszystkich mieszkańców regionu, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych narażonych na zjawiska marginalizacji.
6. Kształtowania postaw tolerancji i zrozumienia wobec sytuacji marginalizowanych grup społecznych.
7. Zmian w mentalności mieszkańców Warmii i Mazur co do roli i zadań pomocy społecznej i kształtowania świadomości w tej sferze.

Praktyczna realizacja założeń strategicznych wymaga stworzenia silnych podstaw takiego systemu, wzmocnienia sieci wzajemnej współpracy wszystkich jednostek pomocy społecznej oraz partnerów społecznych, a także włączenia się innych podmiotów lokalnego życia publicznego regionu, w budowanie i wzmocnianie systemu wsparcia społecznego jego mieszkańców.

W powiecie olsztyńskim funkcjonuje Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Olsztyńskim. Określone są w niej następujące obszary problemowe:

1. Duża liczba rodzin dysfunkcyjnych.
2. Wyrównywanie szans życiowych osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
3. Pomoc osobom starym, przewlekle, somatycznie i psychicznie chorym oraz niepełnosprawnym intelektualnie.
4. Opieka zastępcza.
5. Wykrywanie zagrożeń i interweniowanie w rodzinach.
6. Przeciwdziałanie zjawiskom zagrożenia wykluczeniem społecznym.

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO NA LATA 2010-2017

Wyżej wymienione obszary problemowe są zbieżne z problemami określonymi w trakcie prac nad Strategią na poziomie gminnym. Działania określone w Strategii gminnej są adekwatne do działań określonych dla powiatu. Dzięki realizacji strategii gminnej realizowane będą jednocześnie działania określone dla całego powiatu. Obydwie strategie nie są możliwe do zrealizowania bez współpracy pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej działającymi na terenie gminy i powiatu.

4. Charakterystyka Gminy Barczewo

4.1. Położenie i powierzchnia

Gmina Barczewo położona jest w środkowej części województwa Warmińsko – Mazurskiego, we wschodniej części powiatu olsztyńskiego i jest jedną z 12 gmin należących do tego powiatu. Bezpośrednio sąsiaduje z miastem Olsztyn (16 km od Olsztyna). Gmina Barczewo graniczy z gminami: Olsztyn, Biskupiec, Dywity, Dźwierzuty, Jeziorany i Purda. Miasto i gmina zajmuje powierzchnię 31 985 ha, z czego 11 199 ha stanowią lasy oraz 1 513 ha to jeziora i rzeki. Przez gminę przebiega droga Nr 16, łącząca cały obszar północny Polski, z granicą wschodnią Polski i z Białorusią.

Rysunek 1. Położenie powiatu olsztyńskiego na tle województwa warmińsko – mazurskiego

źródło: opracowanie własne

Rysunek 2. Gmina Barczewo na tle powiatu olsztyńskiego

Źródło: Urząd Miejski w Barczewie

Gmina Barczewo jest gminą miejsko – wiejską o łącznej powierzchni 319,85 km², co stanowi łącznie 11,26% powierzchni powiatu olsztyńskiego, a w jej skład wchodzi 32 sołectwa. W tabeli 1 przedstawiono strukturę powierzchni gminy Barczewo.

Tabela 1. Struktura powierzchni gminy

Struktura Powierzchni	Udział w powierzchni gminy
Użytki rolne	52,0 %
Użytki leśne	31,0 %
Wody	4,6 %
Tereny pozostałe	12,4 %

Źródło: Urząd Miejski w Barczewie

Gmina Barczewo jest typową gminą o charakterze rolniczym. Na terenie gminy funkcjonują 953 indywidualne gospodarstwa rolne. W Łęgajnach znajduje się gospodarstwo ogrodnicze, o dużym znaczeniu regionalnym. Gmina Barczewo charakteryzuje się przeciętną koncentracją, na jednostkę

osadniczą przypada ok. 148 mieszkańców. Natomiast w mieście, poza instytucjami samorządowymi rozwija się drobna przedsiębiorczość i handel.

Miasto Barczewo należy do grupy miast o ilości mieszkańców do 10 tys. I położone jest w centralnej części gminy, która skupia 54 miejscowości. Położone jest w bezpośrednim sąsiedztwie Olsztyna, na ważniejszych trasach komunikacji drogowej, kolejowej i ciągu turystycznego zachód – wschód (droga krajowa Nr 16).

4.3. Dane demograficzne

Według danych z dnia 31.12.2008 w gminie Barczewo zameldowanych jest 16 652 osób, w tym w mieście 7 277, a na terenach wiejskich 9 375. Gęstość zaludnienia wynosi 52 osoby na km² powierzchni gminy. Gminę zamieszkuje 8 328 mężczyzn i 8 422 kobiet. Współczynnik feminizacji osiągnął wartość 101 kobiet na 100 mężczyzn.

W ostatnich latach liczba mieszkańców w gminie Barczewo wykazuje nieznaczną tendencję wzrostową. Tabela 2 przedstawia trendy w liczebności mieszkańców gminy Barczewo w ostatnich latach.

Tabela 2. Trendy w liczbie mieszkańców gminy Barczewo w latach 2004 - 2008

Lata	2004	2005	2006	2007	2008
Liczba mieszkańców gminy Barczewo	16 185	16 312	16 450	16 523	16 652
w tym: miasto	7 420	7 377	7 352	7 294	7 277
w tym: wieś	8 765	8 935	9 098	9 229	9 375

Źródło: GUS Olsztyn

Na podstawie danych przedstawionych w tabeli 2 można zaobserwować, iż na przestrzeni ostatnich lat zmieniła się liczba mieszkańców w mieście i gminie Barczewo, a tym samym zauważyć można tendencję wzrostową mieszkańców obszarów wiejskich. W roku 2004 liczba ta wyniosła 8 765

mieszkańców, zaś w 2008 już 9 375. Z kolei liczba mieszkańców miasta Barczewo z roku na rok systematycznie spada, gdyż w 2004 było ich 7 420, a w 2008 - 7 277.

Tabela 3 przedstawia liczbę mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym na terenie gminy Barczewo (dane GUS 31.12.2008).

Tabela 3. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym na terenie gminy Barczewo

Ogółem	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
16 750	3 583 (21,4%)	11 157 (66,6 %)	2 010 (12,0 %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na podstawie tabeli 3 można zauważyć, iż sytuacja demograficzna na terenie gminy Barczewo jest korzystna, gdyż według danych z roku 2008 zdecydowana większość mieszkańców gminy stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Duży jest również odsetek mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym – dzieci oraz młodzieży do lat 17. Najmniejszy odsetek stanowią z kolei ludzie starsi – w wieku poprodukcyjnym. Warty odnotowania jest fakt, iż liczba osób w wieku przedprodukcyjnym jest większa aniżeli osób w wieku poprodukcyjnym.

W gminie Barczewo, w rozbiciu na płeć, kobiety stanowią większą grupę osób w wieku poprodukcyjnym, aniżeli mężczyźni. Zauważalne jest zjawisko wskazujące, iż według ekonomicznej kategorii wieku, w wieku produkcyjnym mobilnym występuje na podobnym poziomie zarówno liczba kobiet, jak i mężczyzn. Znaczne różnice występują natomiast w wieku produkcyjnym niemobilnym, gdzie mężczyzn jest dużo więcej, aniżeli kobiet, z kolei w wieku poprodukcyjnym kobiet w tym wieku jest więcej, aniżeli mężczyzn. Dane te zobrazowano w tabeli 4.

Tabela 4. Wyszczególnienie ekonomiczne według wieku i płci dla miasta i gminy Barczewo

OGÓŁEM MIASTO I GMINA BARCZEWO	WIEK PRZEDPRODUKCYJNY	PRODUKCYJNY OGÓŁEM	PRODUKCYJNY MOBILNY	PRODUKCYJNY NIEMOBILNY	POPRODUKCYJNYM	POPRODUKCYJNYM
	Kobiety i mężczyźni 0-17	Mężczyźni 18-64 Kobiety 18-59	Kobiety i mężczyźni 18-44	Mężczyźni 45-64 Kobiety 45-59	Mężczyźni w wieku 65 lat i więcej Kobiety w wieku 60 lat i więcej	Ogółem
Ogółem	3977	10099	6793	3306	1868	15944
Kobiety	1927	4833	3344	1489	1282	8042
Mężczyźni	2050	5266	3449	1817	586	7902

Źródło: Narodowy Spis Ludności 2002 r.

Następna tabela ukazuje tendencje występujące w ruchu naturalnym ludności gminy Barczewo. Na podstawie danych przedstawionych w tabeli 5 zaobserwować można dodatni przyrost naturalny odnotowany na terenie gminy w latach 2005-2008, natomiast największy przyrost naturalny zaobserwować można w latach 2007-2008. Jedynie w roku 2004 przyrost naturalny wyniósł 0.

Tabela 5. Ruch naturalny ludności na terenie gminy Barczewo

LATA	URODZENIA ŻYWE NA 1000 LUDNOŚCI	ZGONY NA 1000 LUDNOŚCI	PRZYROST NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI
2004	10,9	10,9	0
2005	11,2	9,3	1,9
2006	10,5	9,8	0,7
2007	12,0	9,0	3,0
2008	11,3	9,1	2,2

Źródło: GUS Olsztyn

Dodatni przyrost naturalny z pewnością nie będzie stały, a tendencja ta może zmienić się wraz z ustaniem wpływu wyżu demograficznego pokolenia dzisiejszych rodziców tj. rocznika 74-85. Trudność stanowi bez wątpienia brak na terenie gminy Barczewo żłobków. Na dodatni przyrost naturalny ma także wpływ zwiększająca się rokrocznie liczba małżeństw zawieranych na terenie gminy Barczewo. Szczegółowe dane o liczbie związków małżeńskich zawartych na terenie gminy Barczewo przedstawia tabela 6.

Tabela 6. Liczba związków małżeńskich zawartych na terenie gminy Barczewo

LATA	MAŁŻEŃSTWA
2004	79
2005	77
2006	94
2007	96
2008	111

Źródło: GUS Olsztyn

Na przestrzeni lat 2004 - 2008 widać wzrost liczby zawieranych małżeństwa na terenie gminy Barczewo. W roku 2004 zostało zawartych 79 związków, a w roku 2008 liczba ta wzrosła do 111. Główny Urząd Statystyczny w Olsztynie nie podaje liczby rozwodów, czy separacji na terenie gminy Barczewo.

Według danych pochodzących z Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r. gminę Barczewo zamieszkują ponad 2 000 osób niepełnosprawnych. Szczegółowe informacje obrazuje tabela 7.

Tabela 7. Wykaz osób niepełnosprawnych

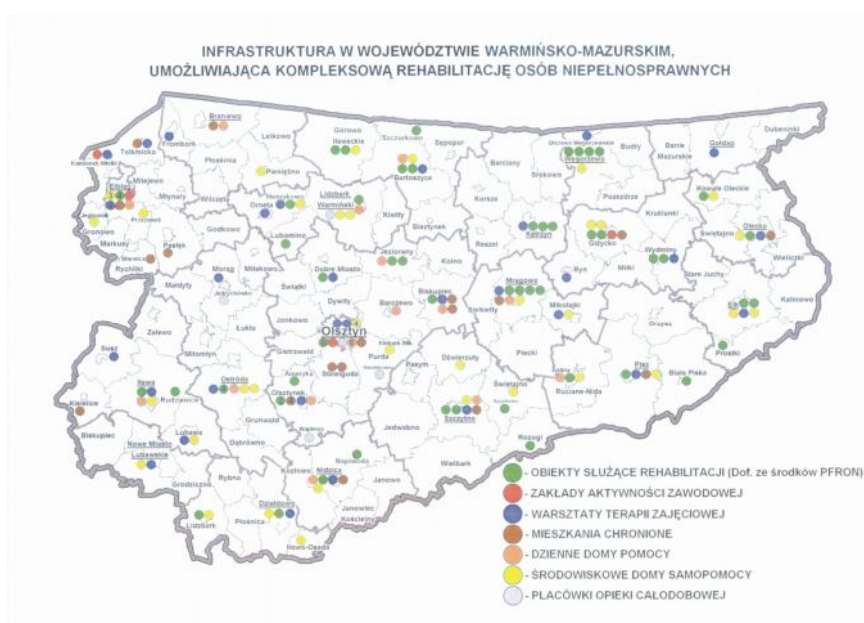
PŁEĆ	MIASTO I WIEŚ (GMINA BARCZEWO)			WIEŚ			MIASTO		
	Prawnie	Tylko biologicznie	Ogółem	Prawnie	Tylko biologicznie	Ogółem	Prawnie	Tylko biologicznie	Ogółem
Kobiety	1018	203	1221	451	107	558	567	96	663
Mężczyźni	1076	128	1204	492	67	559	584	61	645
Razem	2094	331	2425	943	174	1117	1151	157	1308

Źródło: Publiczny Spis Powszechny 2002 r.

Na podstawie przytoczonych danych liczbowych widać, iż zdecydowanie większa ilość osób niepełnosprawnych zamieszkuje miasto Barczewo, aniżeli tereny wiejskie.

Poniżej przedstawiono infrastrukturę umożliwiającą kompleksową rehabilitację osób niepełnosprawnych na obszarze całego województwa, z uwzględnieniem powiatu olsztyńskiego. Jak widać na niżej zamieszczonej mapie oferta pomocy osobom niepełnosprawnym na terenie powiatu i gminy Barczewo jest szeroko rozwinięta.

Rysunek 3. Infrastruktura w województwie warmińsko-mazurskim, umożliwiająca kompleksową rehabilitację osób niepełnosprawnych

Źródło: Biuro ds. rehabilitacji osób niepełnosprawnych Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego

4.4. Charakterystyka rynku pracy

Zmiany polityczne i gospodarcze, jakie dokonały się w Polsce w latach 1989 - 1990 sprawiły, iż Polska dołączyła do grupy krajów o gospodarce rynkowej. To spowodowało m.in. ujawnienie się problemu bezrobocia. Trwające przemiany ustroju gospodarczego wywołały wiele procesów społecznych mających bezpośredni wpływ na polski rynek pracy. Bez wątpienia jednym z takich zjawisk jest bezrobocie, polegające na tym, iż osoby zdolne do pracy, poszukujący jej, nie znajdują zatrudnienia.

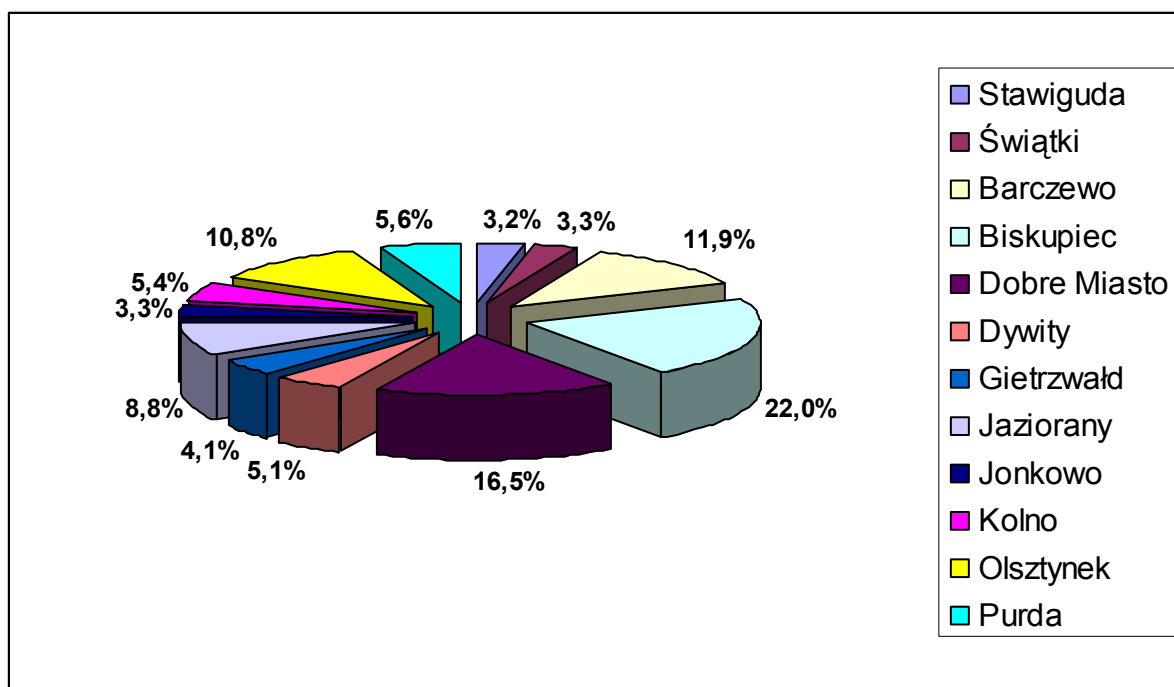
Sytuacja na rynku pracy z reguły opisywana jest o następujące wskaźniki:

- stopa bezrobocia (procentowy udział osób bezrobotnych w liczbie pracujących i bezrobotnych),
- wskaźnik bezrobocia (udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym),
- wskaźnik zatrudnienia (liczba pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej),
- wskaźnik aktywności zawodowej (udział sumy pracujących i bezrobotnych w liczbie osób w wieku 15 lat i więcej).

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Olsztynie, w gminie Barczewo, na dzień 31.12.2008 r. zarejestrowanych było 647 bezrobotnych, w tym 372 kobiety. Pod względem liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w gminie Barczewo, w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych w powiecie olsztyńskim, gmina Barczewo znajduje się w niechlubnej czołówce (11,9%). Szczegółowe dane przedstawia wykres 1.

Wykres 1. Procentowy udział bezrobotnych w powiecie olsztyńskim według stanu na dzień 31.12.2008 r.

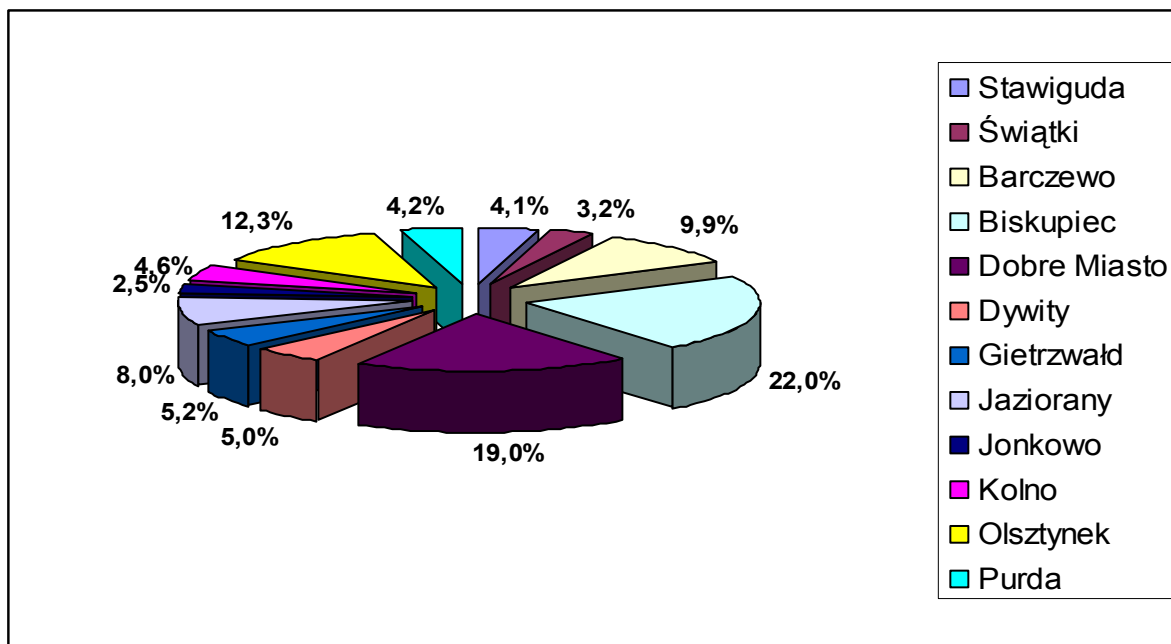

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Olsztynie, Olsztyn 2008.

Na podstawie wykresu 1 widać, iż najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych mieszka na terenach obejmujących swoim zasięgiem miasta i gminy: Biskupiec, Dobre Miasto, Olsztynek oraz Barczewo. Bardzo podobnie wygląda również sytuacja wśród osób bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku, gdzie najliczniejszą grupę stanowią osoby zamieszkałe na terenie miasta i gminy: Biskupiec, Dobre Miasto, Olsztynek oraz Barczewo. Szczegółowo sytuację obrazuje wykres 2.

Wykres 2. Procentowy udział bezrobotnych w powiecie olsztyńskim z prawem do zasiłku według stanu na dzień 31.12.2008 r.

Źródło Powiatowy Urząd Pracy w Olsztynie, Olsztyn 2008

Mimo odnotowanego w roku 2008 - 11,9 % poziomu bezrobocia na obszarze gminy Barczewo, należy zwrócić uwagę na fakt, iż liczba osób pozostających bez zatrudnienia na terenie gminy systematycznie spada. W roku 2004 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Olsztynie zarejestrowanych było 1599 osób, zaś w roku 2008 - 647 osób. Szczegółowe dane przedstawione zostały w tabeli 8.

Tabela 8. Liczba bezrobotnych na terenie gminy Barczewo w podziale na płeć

LATA	LICZBA BEZROBOTNYCH NA OBSZARZE GMINY BARCZEWO (OGÓŁEM)	LICZBA BEZROBOTNYCH NA OBSZARZE GMINY BARCZEWO (MĘŻCZYŹNI)	LICZBA BEZROBOTNYCH NA OBSZARZE GMINY BARCZEWO (KOBIECY)
2004	1599	679	920
2005	1495	639	856
2006	1369	555	814
2007	1002	371	631
2008	647	275	372

Źródło: GUS Olsztyn

Liczbę bezrobotnych w rozbiciu na czas pozostawania bez pracy, wiek, wykształcenie, staż pracy w roku 2008 przedstawia szczegółowo tabela 9.

Tabela 9. Bezrobotni w rozbiciu na czas pozostawania bez pracy, wiek, wykształcenie, staż pracy (31.12.2008r.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		OGÓŁEM	KOBIETY
Czas	Od 1	101	37
	1-3	223	115
	3-6	109	66
	6-12	87	63
	12-24	50	38
	Powyżej 24	77	53
Wiek	18-24	146	77
	25-34	197	121
	35-44	125	88
	44-54	136	73
	55-59	41	13
	60-64	2	-
Wykształcenie	Wyższe	42	28
	Policealne i średnie zawodowe	122	81
	Średnie ogólnokształcące	53	38
	Zasadnicze zawodowe	162	77
	Gimnazjalne i poniżej	268	148
Staż	Do 1 roku	93	50
	1-5	124	62
	5-10	95	56
	10-20	101	62
	20-30	67	29
	30 i więcej	16	6
	Bez stażu	151	107
Ogółem		647	372

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Olsztynie

Na podstawie powyższych danych zaobserwować można, iż największa ilość osób bezrobotnych, pozostaje bez zatrudnienia w okresie od 1 do 3 miesięcy. Niepokojący jest fakt, iż zdecydowana większość osób bezrobotnych stanowią osoby zdolne do pracy, czyli będące w wieku produkcyjnym. Z kolei biorąc pod uwagę wykształcenie osób bezrobotnych, zdecydowanie największą liczbę stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym.

Istotny problem bezrobocia w gminie Barczewo dostrzegają również mieszkańcy. W prowadzonych badaniach potrzeb społecznych w gminie Barczewo, jako jeden z większych problemów zdiagnozowanych przez mieszkańców jest problem związany z znalezieniem zatrudnienia – w badaniu ankietowym wskazała je ponad 1/3 respondentów (39%). Mówili o nim również uczestnicy wywiadów grupowych. Bezrobocie dotyczy przede wszystkim osób młodych. Na terenie gminy dominuje drobna przedsiębiorczość, brakuje dużych zakładów przemysłowych, które generowałyby miejsca pracy. Jednak, jak wynika z analizy danych jakościowych, na ten stan rzeczy wpływają także czynniki poza ekonomiczne takie jak:

- brak etosu pracy,
- roszczeniowość mieszkańców, uzależnienie od instytucji pomocy społecznej,
- niedostrzeganie przez bezrobotnych pozafinansowych korzyści legalnej pracy,
- brak odpowiednich kwalifikacji.

Co warte odnotowania prawie 40% osób pozostających bez zatrudnienia legitymuje się jedynie ukończeniem gimnazjum¹. Gminę Barczewo cechuje niestety niski poziom wykształcenia jej mieszkańców. Największą grupę stanowią osoby z wykształceniem podstawowym ukończonym, zaś najmniejszą z wykształceniem policealnym. W rozbiciu na miasto i wieś, pod względem płci, mężczyźni stanowią najmniejszą grupę osób z wykształceniem policealnym oraz średnim, zaś największą z podstawowym ukończonym i zasadniczym zawodowym. Mały procent osób posiada wykształcenie wyższe, co jednoznacznie obrazuje tabela 10.

Tabela 10. Poziom wykształcenia mieszkańców gminy i miasta Barczewo

WYKSZTAŁCENIE	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	OGÓŁEM
Wyższe	470	348	818
Policealne	204	90	294
Średnie razem	1842	1398	3240
Średnie ogólnokształcące	626	287	913
Średnie zawodowe	1216	1111	2327
Zasadnicze zawodowe	1262	2007	3269
Podstawowe ukończone	2441	2347	4788
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	523	385	908

Źródło: Powszechny Spis Ludności 2002 r.

¹ Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Olsztynie

4.5. Otoczenie gospodarcze

W latach 2004 - 2008 na obszarze gminy Barczewo obserwowany był wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Szczegółowe dane przedstawione zostały w tabeli 11.

Tabela nr 11. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON na terenie gminy Barczewo oraz powiatu olsztyńskiego w latach 2004 – 2008

Lata	2004	2005	2006	2007	2008
Gmina Barczewo	1037	1031	1081	1157	1234
Powiat olsztyński	7 672	7779	8098	8363	8758

Źródło: GUS w Olsztynie.

Według danych z 2008 r., w strukturze funkcjonujących przedsiębiorstw przeważający jest udział sektora prywatnego, co przedstawia tabela 12.

Tabela 12. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w systemie REGON

WYSZCZEGÓLNIENIE	SEKTOR		Z OGÓLEM					OGÓLEM
	Publiczny	Prywatny	Spółki handlowe	Spółki cywilne	Spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	
Gmina Barczewo	56	1178	68	66	7	40	937	1234
Miasto Barczewo	43	524	26	29	4	12	407	567

Źródło: GUS 2008 (stan na 31.12.2008)

Na podstawie danych zawartych w tabeli powyżej zaobserwować można, iż jak już wspomniano na terenie miasta (jak i Gminy) dominującą formą własności wśród podmiotów gospodarki narodowej jest sektor prywatny. Pozostała część to sektor publiczny liczący 56 podmiotów. W sektorze prywatnym dominują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Podstawowe branże zarejestrowane w ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Miejskiego w Barczewie to:

- produkcja,
- handel,
- usługi turystyczne (w tym gastronomiczne),
- usługi transportowe (w tym obsługa i naprawa pojazdów mechanicznych),
- usługi remontowo-budowlane,
- usługi pozostałe (min.: leśnictwo, usługi fryzjerskie, leśne, weterynaryjne, kominiarskie).

4.6. Służba zdrowia i oświata

Na terenie gminy Barczewo działają następujące podmioty opieki zdrowotnej:

1. Miejska Przychodnia Zdrowia w Barczewie ul. Lipowa 2 z jednostkami organizacyjnymi:
 - Przychodnia Zdrowia w Barczewie,
 - Punkt Lekarski w Lamkowie,
 - Punkt Lekarski w Wipsowie,
 - Gabinet Pielęgniarki Szkolnej w Szkole Podstawowej w Barczewie,
 - Gabinet Pielęgniarki Szkolnej w Gimnazjum w Barczewie,
2. Podstacja Pogotowia Ratunkowego w Barczewie ul. Lipowa 2, należąca do Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Olsztynie.
3. Cztery gabinety stomatologiczne w Barczewie : dr Z. Wrocławskiej działający w budynku przychodni w Barczewie oraz dr H. Pomorskiej, R. Pisowłockiej i T. Tabor, działające w gabinetach stomatologicznych, które świadczą usługi w ramach finansowania z Narodowego Funduszu Zdrowia.
4. Gabinet Ginekologiczny dr H. Jednorowskiej - Kozłowskiej, działający w budynku przychodni w Barczewie.

Główną opiekę zdrowotną nad mieszkańcami zapewnia Miejska Przychodnia Zdrowia w Barczewie, przy ul. Lipowej 2. Przychodnia czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 8 do 18. W roku 2009 udzielono łącznie 55 782 porad, w tym 13 790 dzieciom do 18 roku życia. Szczegółowe dane

dotyczące funkcjonowania Miejskiej Przychodni Zdrowia w Barczewie obrazuje tabela 13 oraz tabela 14.

Tabela 13. Ilość udzielonych porad w Miejskiej Przychodni Zdrowia

	2005	2006	2007	2008	2009
Porady ogółem	45241	43241	45334	46522	55782
w tym dzieciom do 18 roku życia	9284	8853	9390	11513	13790

Źródło: Miejski Zespół Oświaty i Zdrowia w Barczewie

Z danych przedstawionych w tabeli wynika, że na przestrzeni lat 2005-2009, z roku na rok, za wyjątkiem 2006 gdzie odnotowano spadek, nastąpił wzrost porad ogółem. W tabeli 14 przedstawiono ilość zapisanych pacjentów do Miejskiej Przychodni Zdrowia z podziałem na grupy wiekowe.

Tabela 14. Ilość zapisanych pacjentów do Miejskiej Przychodni Zdrowia z podziałem na grupy wiekowe

LICZBA PACJENTÓW ZAPISANYCH DO MPZ W BARCZEWIE	2005	2006	2007	2008	2009
Do 6 lat	1030	1040	1086	1074	1071
Od 7 do 19	2549	2546	2548	2485	2363
Od 20 do 65	9039	8994	8869	8891	8723
Pow. 65	1398	1387	1374	1421	1426
Razem liczba pacjentów	14016	13967	13877	13871	13583
W tym kobiety	7150	7141	7162	7220	7075

Źródło: Miejski Zespół Oświaty i Zdrowia w Barczewie

W trakcie badania potrzeb społecznych przeprowadzonych wśród mieszkańców gminy Barczewo okazało się, iż 4/5 mieszkańców jest zadowolonych z dostępu do lekarza rodzinnego, 2/3 z dostępu do pogotowia ratunkowego, a tylko co czwarty z dostępu do lekarzy specjalistów. Również 4/5 respondentów jest zadowolonych z dostępu do aptek.

4.6. Oświata w gminie

Na terenie gminy funkcjonuje 7 szkół podstawowych (3 publiczne i 4 niepubliczne) oraz 3 gimnazja (1 publiczne i 2 niepubliczne). Najbliższe szkoły średnie znajdują się w oddalonym o 16 km od Barczewa Olsztynie.

Tabela 15. Zestawienie szkół publicznych i niepublicznych w gminie Barczewo. Dane uzyskane z Miejskiego Zespołu Oświaty i Zdrowia w Barczewie, stan na grudzień 2009

TYP SZKOŁY	NAZWA SZKOŁY	LOKALIZACJA
Publiczne szkoły podstawowe	Szkoła Podstawowa nr 1	Barczewo
	Szkoła Podstawowa w Łęgajnach	Łęgajny
	Szkoła Podstawowa w Bartołtach Wielkich	Bartołty Wielkie
Niepubliczne szkoły podstawowe	Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Lamkowie	Lamkowo
	Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Wipsowie	Wipsowo
	Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Kronowie	Kronowo
	Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Ramsowie	Ramsowo
Publiczne szkoły gimnazjalne	Gimnazjum Nr 1	Barczewo
Niepubliczne szkoły gimnazjalne	Niepubliczne Gimnazjum w Ramsowie	Ramsowo
	Niepubliczne Gimnazjum w Wipsowie	Wipsowo

Szczegółowe dane dotyczące liczby uczniów ww. szkołach przedstawia tabela 16.

Tabela 16. Liczba uczniów w szkołach prowadzonych przez gminę Barczewo w styczniu 2010 r.

	SP W ŁĘGAJNACH	SZKOŁA FILIALNA W BARCZEWKU	SP NR 1 W BARCZEWIE	GIMNAZJUM NR 1 W BARCZEWIE
Liczba uczniów w szkole	133	33	620	450

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych ze Szkół Podstawowych i Gimnazjum z terenu Miasta i Gminy Barczewo

Znaczne rozproszenie miejscowości w gminie Barczewo skutkuje tym, iż 31% uczniów dowożonych jest do szkół zlokalizowanych poza miejscem zamieszkania:

- Szkoła Podstawowa w Łęgajnach – 35 uczniów dojeżdżających, na 133 uczniów ogółem,
- Szkoła Filialna w Barczewo – 13 uczniów dojeżdżających, na 33 uczniów ogółem,

- Szkoła Podstawowa nr 1 w Barczewie – 186 uczniów dojeżdżających, na 620 uczniów ogółem,
- Gimnazjum nr 1 w Barczewie – 140 uczniów dojeżdżających, na 450 uczniów ogółem.

Uczniowie z gminy Barczewo, z tak zwanych rodzin objętych szeroko rozumianą pomocą społeczną objęci są programem dożywiania w szkołach. Ponadto wszyscy uczniowie objęci są programem „szklanka mleka”. Szczegółowe dane dotyczące udzielonej pomocy przedstawia tabela nr 17.

Tabela 17. Ilość uczniów objętych dożywianiem w szkołach z terenu Miasta i Gminy Barczewo w stosunku do ogółu uczniów

	SP W ŁĘGAJNACH	SZKOŁA FILIALNA W BARCZEWKU	SP NR 1 W BARCZEWIE	GIMNAZJUM NR 1 W BARCZEWIE
Liczba uczniów w szkole	133	33	620	450
Liczba uczniów z rodzin objętych szeroko rozumianą pomocą społeczną	10	19	176	77
Liczba uczniów dożywianych w szkole	10	19	153	80
Liczba uczniów objętych akcją „szklanka mleka” bądź inną akcją	133	33	609	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych ze Szkół Podstawowych i Gimnazjum z terenu Miasta i Gminy Barczewo

Na podstawie powyższych danych można stwierdzić, iż 22% uczniów z ww. szkół korzysta z opieki pomocy społecznej i pomocy organizowanej przez same szkoły w ramach różnego rodzaju akcji, jak na przykład „Szlanka mleka”, „Owoce w szkole”, czy „Napełniamy talerzyk”.

Na terenie gminy Barczewo szkoły podejmują działania podnoszące poziom kształcenia wspomagając uczniów mających trudności w nauce związku z deficytami rozwojowymi, niejednokrotnie będącymi skutkiem zaniedbań ze strony rodziców poprzez organizację zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, kompensacyjnych, logopedycznych, rewalidacyjnych oraz korekcyjnych. Wszechstronna edukacja jest realizowana dzięki różnorodnej ofercie zajęć pozalekcyjnych. Zarówno w szkołach podstawowych jak i gimnazjum działają świetlice środowiskowe oraz świetlice opiekuńczo wychowawcze, otwarte dla wszystkich uczniów z preferencją dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Cele realizowane są przy współpracy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Barczewie.

4.7. Organizacje pozarządowe na terenie Gminy Barczewo

Na terenie gminy Barczewo istnieje i prowadzi aktywną działalność wiele organizacji pozarządowych, które również mają istotny wpływ na rozwój kulturalny i społeczny mieszkańców gminy, Organizacje działają w formie Klubów Sportowych lub jako organizacje społeczno – kulturalno - oświatowe. Wśród najważniejszych można wymienić:

- Stowarzyszenie Na Rzecz Edukacji Dzieci I Rozwoju Obszarów Wiejskich "Wrota" - Stowarzyszenie Miłośników Historii Organizacji Młodzieżowych "Pokolenia" – Oddział w Barczewie,
- Stowarzyszenie "Każdemu Dać Szansę" - wyzwalanie i wspieranie inicjatyw społecznych, zmierzających do wszechstronnego rozwoju gminy i miasta Barczewa, organizacja letnich wypoczynków dla dzieci i młodzieży, organizacja imprez kulturalnych, przeglądów młodej twórczości,
- Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich W Barczewie - wyzwalanie i wzbudzanie aktywności jednostek i grup, społecznych w zakresie podejmowania i realizacji przedsięwzięć promujących miasto i gminę, upowszechnianie materiałów dotyczących działalności SIO,
- Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie "Południowa Warmia" - stymulowanie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, aktywizacja lokalnej społeczności,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Współpracy Gmin,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy "Surma" - planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektywne i sprzętowe szkoły, uczestnictwo w imprezach sportowych,
- Synagoga Stowarzyszenie Społeczno- Kulturalne Pojezierze - opieka nad dobrami kultury i rozwojem twórczości nieprofesjonalnej i ginących rzemiosł,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Barczewie - działanie na rzecz ochrony życia, zdrowia, mienia i środowiska przed pożarami, klęskami żywiołowymi i zagrożeniami ekologicznymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami, rozwijanie i upowszechnianie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury oraz tradycji, rozwijanie i krzewienie kultury fizycznej i sportu, współorganizacja imprez z dziedziny kultury w celu integracji społeczeństwa,
- Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne "Ziemia Barczewska",
- Klub Jeździecki Kowmar,

- Klub Piłkarski "Burza" Barczewko,
- Stowarzyszenie "7 Niebo",
- Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Z Upośledzeniem Umysłowym - Koło Terenowe - działanie na rzecz wyrównywania szans osób z upośledzeniem umysłowym, tworzenie warunków przestrzegania wobec nich praw człowieka, prowadzenie ich ku aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym oraz wspierania ich rodzin,
- Gminny Klub Sportowy Pisa - reprezentowanie miasta i gminy Barczewo na szczeblu rozgrywek piłki nożnej klasy okręgowej, na terenie województwa Warmińsko- Mazurskiego w grupach: żak, młodzież, junior młodszy, junior i senior,
- Ludowy Uczniowski Klub Kolarski "Krokus-Mazur" - popularyzacja kolarstwa na terenie miasta i gminy, zainteresowanie młodzieży sportowym trybem życia, wyeliminowanie z życia młodzieży nałogów, organizowanie imprez kolarskich,
- Krajowy Związek Emerytów i Rencistów Służby Więziennej Koło w Barczewie - wywalanie i wspieranie inicjatyw społecznych, zmierzających do wszechstronnego rozwoju gminy i miasta Barczewa, organizacja letnich wypoczynków dla dzieci i młodzieży, organizacja imprez kulturalnych, przeglądów młodej twórczości.

4.8. Stan bezpieczeństwa i porządku

Na poziom bezpieczeństwa w gminie Barczewo wpływa przede wszystkim: bezrobocie, postępujące zubożenie mieszkańców, łatwy dostęp do używek, m. in.: narkotyków, alkoholu, a także kompleksy powstających nowych osiedli domów jednorodzinnych od strony Olsztyna – Wójtowo – Kapłityny, gdzie dochodzi do wielu kradzieży, zarówno na budowach, jak i zamieszkałych domach jednorodzinnych. Duży wpływ na wzrost przestępczości ma również bliskość Olsztyna, skąd przybywają osoby dokonujące kradzieży i rozbojów.

Według badań, zdecydowana większość mieszkańców gminy (88%) czuje się bezpiecznie w swoim miejscu zamieszkania. Podczas badań poproszono mieszkańców o odpowiedź na pytanie „Czy czuje się Pan/i bezpiecznie w swoim miejscu zamieszkania”. Wykres 3 przedstawia odpowiedzi mieszkańców.

Wykres 3. Czy czuje się Pan/i bezpiecznie w swoim miejscu zamieszkania? N=586

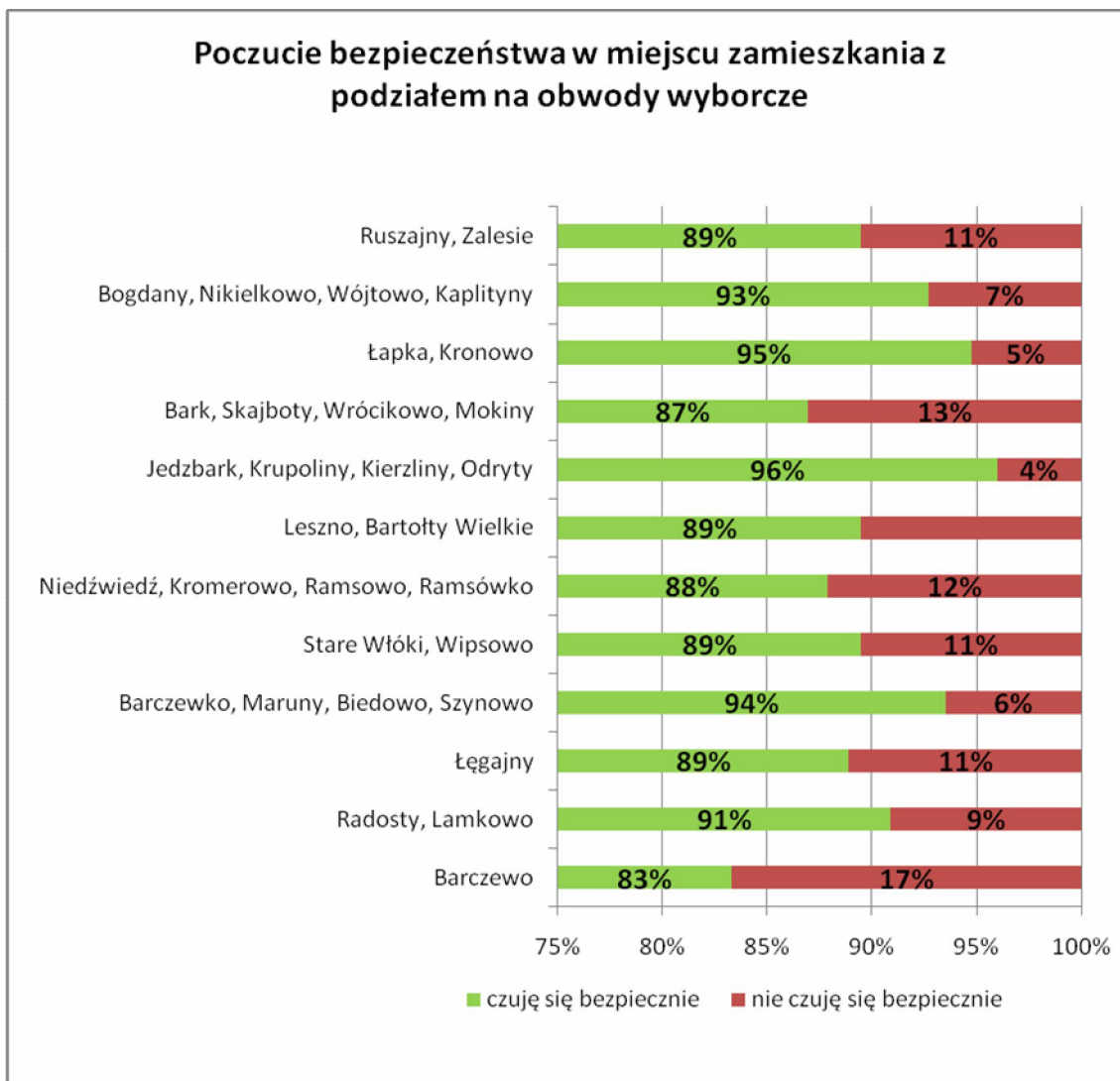

Źródło: badanie własne

Najmniej zróżnicowane wyniki badania w poszczególnych obwodach wyborczych uzyskano pytając o poczucie bezpieczeństwa. Ten aspekt życia został oceniony bardzo wysoko i kształtował się na bardzo wysokim poziomie – ok. 90%. Najniższy, choć nie odstający bardzo, odsetek badanych czujących się bezpiecznie w swoim miejscu zamieszkania odnotowaliśmy w samym Barczewie. Wykres 4 przedstawia poczucie bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania z podziałem na obwody wyborcze.

Wykres 4. Poczucie bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania z podziałem na obwody wyborcze,
N=586

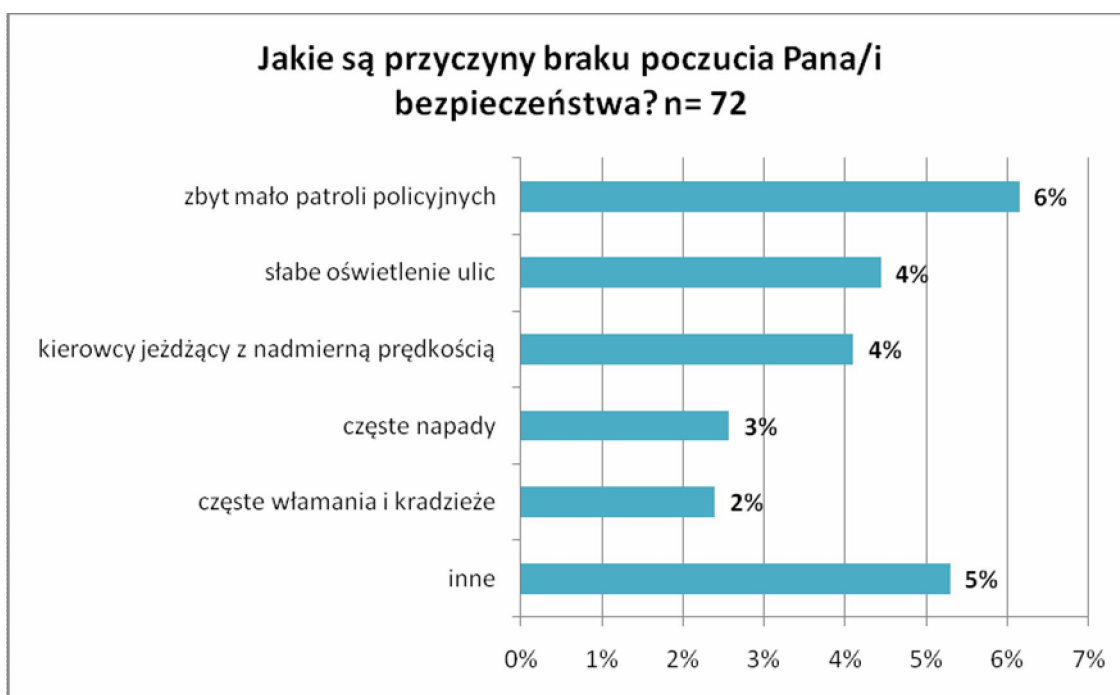
Źródło: badanie własne

Spośród respondentów z różnych przyczyn nie czujących się bezpiecznie na terenie swojego miejsca zamieszkania najwięcej osób deklaruje potrzebę zwiększenia liczby patroli policyjnych (6%), polepszenia oświetlenia ulic (4%) i wyłapywania kierowców jeżdżących z nadmierną prędkością (4%). Jako przyczyny braku poczucia bezpieczeństwa mieszkańcy ci wymieniają też obawy przed napadami (3%) oraz włamaniami i kradzieżami (2%). Warto również zwrócić uwagę, iż w kategorii *inne* – która obejmuje spontaniczne odpowiedzi respondentów spoza listy – najczęściej zwracano uwagę na

agresywnych ludzi i chuligaństwo. Także uczestnicy wywiadów grupowych wskazywali na obecność w autobusach pijanej i agresywnej młodzieży stwarzającej poczucie zagrożenia. Wykres 5 przedstawia odpowiedzi mieszkańców o przyczyny braku poczucia bezpieczeństwa.

Wykres 5. Jakie są przyczyny braku poczucia Pana/i bezpieczeństwa? n= 72

Źródło: badanie własne

Zdaniem uczestniczącego w wywiadzie grupowym policjanta, ze statystyk policyjnych wynika, iż wraz ze zwiększeniem liczby patroli poprawił się poziom bezpieczeństwa na terenie gminy. Jak pokazują wyniki ankiety, najwyraźniej dla części mieszkańców jest to wciąż niewystarczająca liczba i dodatkowi policjanci na ulicach daliby im większe poczucie bezpieczeństwa.

Powyższe wyniki uzupełniają dane z ankiety wypełnianej osobiście przez respondentów. Wynika z nich, że 16% badanych doświadczyło niebezpiecznych zaczepek w miejscach publicznych, a co 10 osoba (lub jej najbliższa rodzina) zetknęła się z przemocą ze strony rówieśników w szkole, co potwierdza występowanie problemu chuligaństwa na terenie gminy Barczewo. Co 10 osoba doświadczyła zniszczenia mienia, tyle samo kradzieży rzeczy osobistej.

Na koniec 2009 roku Straż Miejska w Barczewie wykonała 261 patroli zmotoryzowanych na terenie całej gminy oraz 130 patroli pieszych na terenie miasta. W wyniku prowadzonych działań profilaktyczno – prewencyjnych wylegitymowano 182 osoby. Ujawniono 182 wykroczenia. W rozbiciu na poszczególne kwalifikacje czynu zabronionego sytuacja przedstawia się następująco: Wykroczeń sanitarno porządkowych stwierdzono 107, na które złożyło się wiele czynników: brak aktualnych umów na wywóz nieczystości, nieszczelne zbiorniki na nieczystości ciekłe, czy spalanie odpadów toksycznych. Nałożono 2 mandaty karne za spożywanie napojów alkoholowych w miejscu publicznym oraz udzielono 10 pouczeń -z art. 43, 1 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości. W sprawie bezpańskich psów, jak i braku nadzoru ze strony ich właścicieli interweniowano 73 razy. Skontrolowano 489 posesji podczas kontroli sanitarno-porządkowej, gdzie odkryto wiele nieprawidłowości w gospodarowaniu odpadami stałymi ciekłymi. Na zgłoszenia obywateli interweniowano w 523 przypadkach.

Bezpieczeństwo w statystykach KP w Barczewie

Poniżej przedstawiamy informacje o wykroczeniach i przestępstwach odnotowanych przez KP Barczewo.

Statystyka wykroczeń

Tabela 18. Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierowców przez policjantów KP Barczewo łącznie z policjantami z OP w okresie 2009 roku

OGÓLEM	ART. 87§1 KW	ART. 87§2 KW	ART. 178§1 KK	ART. 178§2 KK
55	2	1	49	3

Źródło: KP w Barczewie

W roku 2009 zatrzymano przez policjantów KP Barczewo ogółem 55 pijanych kierowców.

Tabela 19. Zarejestrowane w RSOW (Rejestr Spraw o Wykroczenia) sprawy o wykroczenia

	OGÓLEM SPRAW	WNIOSKÓW O UKARANIE SKIEROWANYCH DO SĄDU REJONOWEGO IX WYDZIAŁ GRODZKI W OLSZTYNIE
Rok 2008	638	329
Rok 2009	730	416

Źródło: KP w Barczewie

Z danych przedstawionych w tabeli 19 widać wyraźny wzrost spraw ogółem, a także wniosków o ukaranie między rokiem 2008 a rokiem 2009. W tabeli 20 przedstawiono liczbę spraw zarejestrowanych z RSOW w wybranych kategoriach wykroczeń.

Tabela 20. Liczba spraw zarejestrowanych z RSOW w wybranych kategoriach wykroczeń

KATEGORIA WYKROCZEŃ	LICZBA SPRAW
Kradzież mienia art. 119 kw	57
Uszkodzenie mienia art. 124 kw	33
Art. 51 kw	19
Nieostrożność przy trzymaniu zwierząt art. 77 kw	12
Spożywanie alkoholu w miejscach publicznych art. 43 Ustawy o Wych. W Trzeź.	11
Złośliwe niepokojenie art. 107 kw	6

Źródło: KP w Barczewie

Tabela 21 przedstawia informację o ilości założonych niebieskich kart w roku 2008 i 2009.

Tabela 21. Niebieskie karty

ROK 2008	ROK 2009
60	112

Źródło: KP w Barczewie

Na podstawie danych tabeli 21 wynika, iż nastąpił wzrost ilości niebieskich kart pomiędzy rokiem 2008, a 2009 o ponad 100%.

Statystyka kryminalna

Tabela 22. Ogólne zestawienie wszczętych spraw przez Referat Kryminalny Komisariatu Policji w Barczewie w roku 2009.

PRZESTĘPSTWA	SPRAWY WSZCZĘTE	WSKAŹNIK WYKRYWALNOŚCI
Ogółem	391	65,6%
Kryminalne	301	57,6%
Gospodarcze	17	91,7%
Przeciwko życiu i zdrowiu	45	100%
Przeciwko mieniu	212	39,6%

Źródło: KP w Barczewie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

W roku 2009 wszczęto ogółem 391 spraw, z tego wskaźnik wykrywalności wynosił 65,6%. Najmniej spraw wszczęto z tytułu przestępstw gospodarczych, a najwięcej kryminalnych. Najniższy wskaźnik wykrywalności zanotowano w przypadku przestępstw przeciwko mieniu- 39,6%, a najwięcej w przypadku przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu 100% wykrywalności.

Poniżej przedstawiono dane SW w Barczewie w zakresie skazanych wg wymiaru aktualnie odbywanej kary zasadniczej w 2009 r. (tabela 22) oraz 2008 roku (tabela 23).

Tabela 22. Skazani wg wymiaru aktualnie odbywanej kary zasadniczej w 2009 r.

WYMIAR KARY		OGÓŁEM (R. 3 DO 6)	W TYM KOBIECY	SKAZANI Z GRUPY KLASYFIKACYJNEJ:			
				M	P	R	W
0		1	2	3	4	5	6
Ogółem (wiersz 02 do 12)	01	776	0	5	466	305	0
Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	02	3			2	1	
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	03	26		1	18	7	
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	04	129			74	55	
Powyżej 1 roku do 1 roku 6 m-cy	05	94			61	33	
Powyżej 1 roku 6 m-cy do 2 lat	06	125		3	72	50	
Powyżej 2 lat do 3 lat	07	111		1	68	42	
Powyżej 3 lat do 5 lat	08	114			63	51	
Powyżej 5 lat do 10 lat	09	94			52	42	
Powyżej 10 lat do 15 lat	10	48			34	14	
25 lat	11	29			20	9	
Kara dożywotniego pozb. wolności	12	3			2	1	

Źródło: SW w Barczewie

W roku 2009 w więzieniu w Barczewie przebywało ogółem 776 skazanych. Najwięcej skazanych to osadzeni powyżej 1 roku do 5 lat.

Tabela 23. Skazani wg wymiaru aktualnie odbywanej kary zasadniczej w 2008 roku

WYMIAR KARY		OGÓŁEM (R. 3 DO 6)	W TYM KOBIECY	SKAZANI Z GRUPY KLASYFIKACYJNEJ:			
				M	P	R	W
0		1	2	3	4	5	6
Ogółem	01	600	0	6	451	143	0
Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	02	1		0	1	0	
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	03	27		2	21	4	
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	04	100		3	81	16	
Powyżej 1 roku do 1 roku 6 m-cy	05	70		1	59	10	
Powyżej 1 roku 6 m-cy do 2 lat	06	89		0	70	19	
Powyżej 2 lat do 3 lat	07	86		0	62	24	
Powyżej 3 lat do 5 lat	08	89			57	32	
Powyżej 5 lat do 10 lat	09	72			48	24	
Powyżej 10 lat do 15 lat	10	49			36	13	
25 lat	11	16			15	1	
Kara dożywotniego pozb. wolności	12	1			1	0	

Źródło: SW w Barczewie

W roku 2008 przebywało 600 skazanych. W roku 2009 nastąpił znaczny wzrost liczby (176 osób) skazanych.

4.9. Pomoc Społeczna w Gminie Barczewo

Pomoc społeczna jest nader ważnym elementem systemu wsparcia mieszkańców gminy Barczewo. Jej pozycję wyznacza z jednej strony realizacja podstawowych zadań ustawowych, z drugiej strony zaś – koordynowanie działań wszelkich podmiotów, współtworzących system społecznego wsparcia.

W gminie Barczewo realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, realizujący zadania statutowe wynikające z ustaw dotyczących pomocy społecznej, zarządzeń wykonawczych wydanych na ich podstawie oraz uchwał Rady Miejskiej w Barczewie, a także ustaleń Burmistrza Miasta.

Pracownicy Ośrodka jako priorytet przyjmują wspieranie środowisk i rodzin najbardziej zagrożonych ubóstwem i trudnościami w rozwiązywaniu narastających problemów, nie tylko ekonomicznych, ale także wychowawczych, zdrowotnych i innych. Przedmiotem działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości oraz zapobieganie powstawaniu tych sytuacji.

Zasadniczym celem działania pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności osoby ludzkiej. Pomoc społeczna winna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Tabela 24 obrazuje ubóstwo, długotrwałe bezrobocie w gminie Barczewo w latach 2003-2008.

Tabela 24. Ubóstwo, długotrwałe bezrobocie w gminie Barczewo

Rok	Ilość rodzin	Ilość osób
2003	68	185
2004	67	179
2005	69	186
2006	72	192
2007	75	203
2008	64	171

Źródło: Urząd Miasta w Barczewie

Z tabeli 24 wynika, iż ilość rodzin jak i ilość osób ubogich utrzymuje się na podobnym poziomie. Jednak ilość osób ubogich w 2008 roku była o 32 niższa niż w roku poprzednim, co można uznać za pozytywne zjawisko. Liczba ta jest również najniższa od 2003 roku. Obserwując jednak wahania ilości rodzin i osób ubogich nie da się przewidzieć jak ta sytuacja będzie się kształtowała w latach następnych. Tabela 25 obrazuje liczbę osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2005-2009.

Tabela 25. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Liczba udzielonych świadczeń	1 720	1 533	1 440	1 235	1 237
Pomoc finansowa	1 792 876,00	2 102 042,00	2 407 160,00	2 453 852,00	2 784 133,00
Liczba osób korzystających z zasiłków stałych	131 osób, 434 459,00	213 osób, 590 022,00	147 osób, 534 638,00	145 osób, 545 071,00	156 osób, 592 430,00
Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	64 osoby, 197 639,00	65 osób, 198 653,00	71 osób, 250 598,00	75 osób, 291 077,00	73 osoby, 264 071,00

Źródło: Dane Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Barczewo

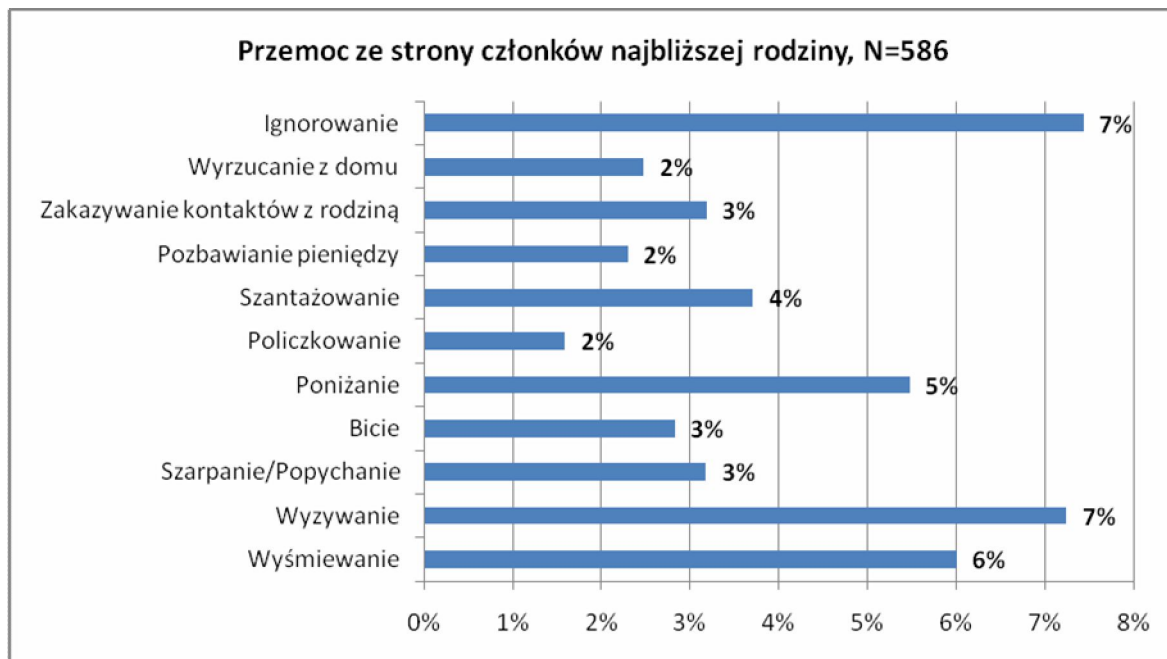
Z danych zawartych w tabeli wynika, że systematycznie spada liczba udzielanych świadczeń, natomiast bardzo mocno wzrasta pomoc finansowa.

4.10. Przemoc w rodzinie

W indywidualnej ankiecie respondenci zostali również poproszeni o wskazanie, czy zetknęli się z różnymi formami przemocy domowej. Najczęściej badani mieli do czynienia z przemocą werbalną, taką jak wyzywanie, wyśmiewanie, poniżanie. Stosunkowo spora grupa osób przyznała się również do bycia ignorowanym przez innych członków rodziny. Wykres 6 przedstawia przejawy przemocy ze strony członków najbliższej rodziny.

Wykres 6. Przemoc ze strony członków najbliższej rodziny, N=586

4.11. Zjawisko bezdomności w gminie Barczewo

Ograniczeniem zjawiska bezdomności na terenie gminy Barczewo zajmują się takie instytucje jak: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, Urząd Miejski w Barczewie, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy. Szacunkowa liczba osób bezdomnych z terenu gminy wynosi 3 osoby. Zamieszkują one u swoich rodzin, znajomych lub przebywają poza terenem gminy. Okres w którym zwraca się szczególną uwagę na osoby bezdomne to tzw. okres ochronny, który trwa od 1 listopada do 31 marca. W tym czasie sprawdzane są miejsca gdzie mogą przebywać osoby bezdomne oraz uzależnione od alkoholu. Oprócz miejsc noclegowych bezdomni otrzymują gorące posiłki, obiady i odzież.

W stosunku do osób bezdomnych prowadzona jest praca socjalna pracowników socjalnych oraz dzielnicowych. Osoby bezdomne realizują indywidualne programy wychodzenia z bezdomności oraz kontrakty socjalne.

4.12. Problem uzależnień w gminie Barczewo

W 2009 roku do Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Olsztynie skierowano na przymusowe leczenie 15 wniosków. Od początku roku 2009 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Barczewie pozytywnie zaopiniowała: 55 zezwoleń okresowych na sprzedaż napojów alkoholowych, 17 zezwoleń jednorazowych na sprzedaż napojów alkoholowych. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Barczewie utrzymuje stały kontakt z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Barczewie, ze szkołami, Policją, Prokuraturą oraz Sądem.

Na posiedzenie Komisji wezwano 163 osoby, zgłosiło się 45, z którymi przeprowadzono rozmowy motywacyjne i skierowano na zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych.

W okresie od lutego do czerwca i od września do grudnia 2009 Komisja finansowała prowadzenie zajęć opiekuńczo - wychowawczych i pozalekcyjnych zajęć sportowych. W 2009 roku finansowano również bieżącą działalność świetlic środowiskowych, w których prowadzone są zajęcia opiekuńczo-wychowawcze:

- 2 ogniska na terenie Barczewa,
- 10 ognisk na terenie gminy Barczewo

W okresie ferii zimowych dofinansowano przewóz dla uczniów z ognisk opiekuńczo wychowawczych z Łęgajń, Ramsowa, Skajbot, Kranowa i Lamkowa. W wakacje dofinansowano wyjazd na turnus rehabilitacyjny dla 3 uczestników oraz wypoczynek letni (organizowany przez Centrum Kultury i Promocji Gminy, Stowarzyszenie Św. Brata Alberta). Dofinansowane zostały również kluby sportowe.

4.13 Opinie o gminie, jakości życia w gminie na podstawie badania potrzeb społecznych w gminie Barczewo

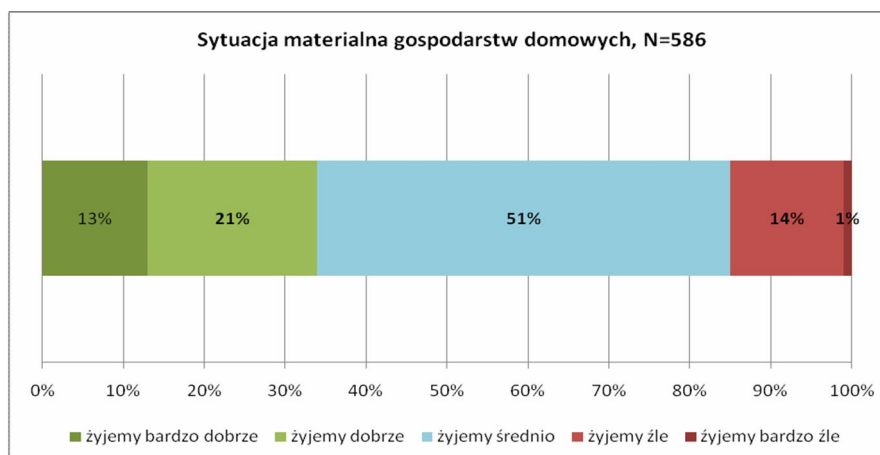
Poniżej zaprezentowano wyciąg najważniejszych informacji z raportu końcowego badania potrzeb społecznych w gminie Barczewo.

Sytuacja materialna

Połowa respondentów określa sytuację materialną swojej rodziny jako średnią: *dzięki oszczędnemu gospodarowaniu finansami starcza na wszystkie potrzebne wydatki, trzeba natomiast oszczędzać na poważniejsze zakupy*. Stosunkowo duża grupa gospodarstw domowych znajduje się w dobrej sytuacji materialnej: co 5 respondent uważa, że posiada wystarczającą ilość pieniędzy na wszystkie wydatki, ale nie gromadzi oszczędności. 13% badanych udaje się oszczędzać przy zachowaniu wysokiego standardu życia. 15% mieszkańców gminy uważa sytuację materialną swojego gospodarstwa domowego za złą lub bardzo złą. Wykres 7 przedstawia sytuację materialną gospodarstw domowych w gminie Barczewo.

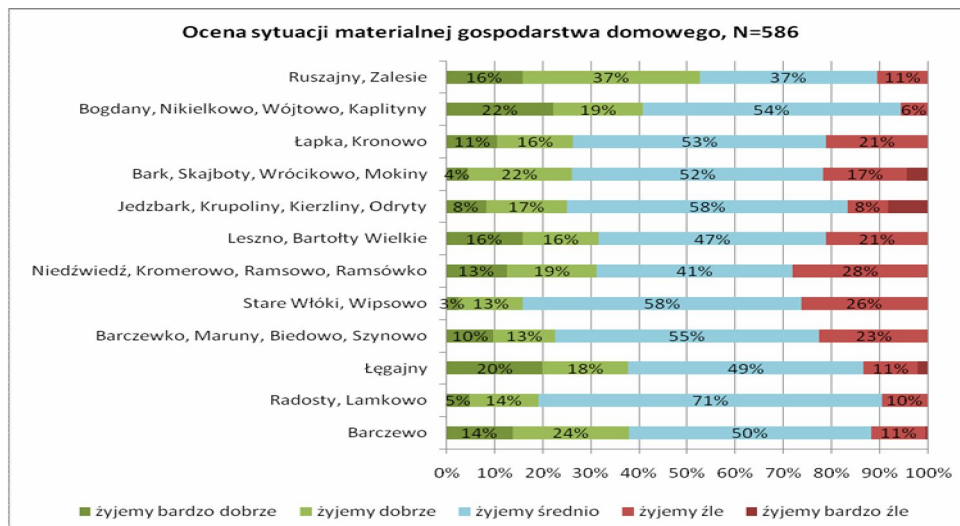
Wykres 7. Sytuacja materialna gospodarstw domowych w gminie Barczewo, N=586

Jeśli chodzi o ocenę sytuacji materialnej, to widać spore zróżnicowanie w zależności od miejsca zamieszkania. Najlepiej ocenili ją mieszkańcy sołectw: Ruszajny i Zalesie, gdzie ponad połowa respondentów (53%) oceniła ją powyżej średniej, w tym 16% powiedziało, że jest ona bardzo dobra. Najgorzej pod tym względem wygląda natomiast sytuacja mieszkańców sołectw: Niedźwiedź, Kromerowo, Ramsowo, Ramsówko, gdzie aż 28% respondentów powiedziało, że ich sytuacja materialna jest zła. Najbardziej wyrównany poziom życia deklarują z kolei mieszkańcy gminy Radosty i Lamkowo – prawie ¾ ankietowanych (71%) oceniła, że żyje na średnim poziomie, a tylko co dziesiąty respondent uznał, że żyje mu się źle.

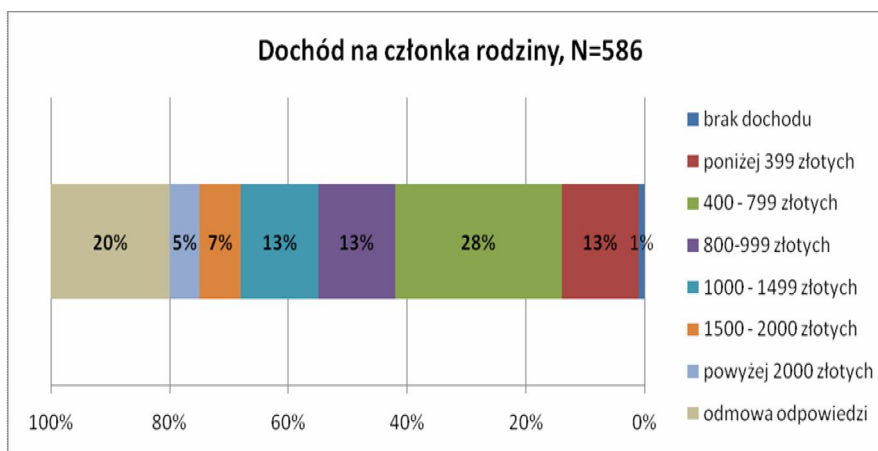
Wykres 8. Ocena sytuacji materialnej gospodarstwa domowego z podziałem na obwody wyborcze. N=586

Patrząc na te dane należy zaznaczyć, że ich źródłem są deklaracje badanych, ich subiektywna ocena własnej sytuacji materialnej. Z reguły trudniej jest wyznaczyć granicę między średnią a dobrą sytuacją materialną (zależy od stylu życia i potrzeb konsumpcyjnych) niż między średnią a złą. Dlatego też warto te informacje uzupełnić o dane dotyczące poziomu dochodów na członka rodziny. Brak dochodu dla własnego gospodarstwa domowego deklaruje jedynie 1% respondentów, najwięcej, bo 28%, posiada dochód mieszczący się w przedziale 400-799 złotych. W dwóch najwyższych kategoriach dochodowych: 1500-2000 i powyżej 2000 złotych na członka rodziny znajduje się odpowiednio 7% i 5% gospodarstw domowych. Warto podkreślić, że dane są niepełne, gdyż aż co piąty respondent odmówił odpowiedzi na to pytanie.

Wykres 9. Wysokość dochodu na członka gospodarstwa domowego, N=586

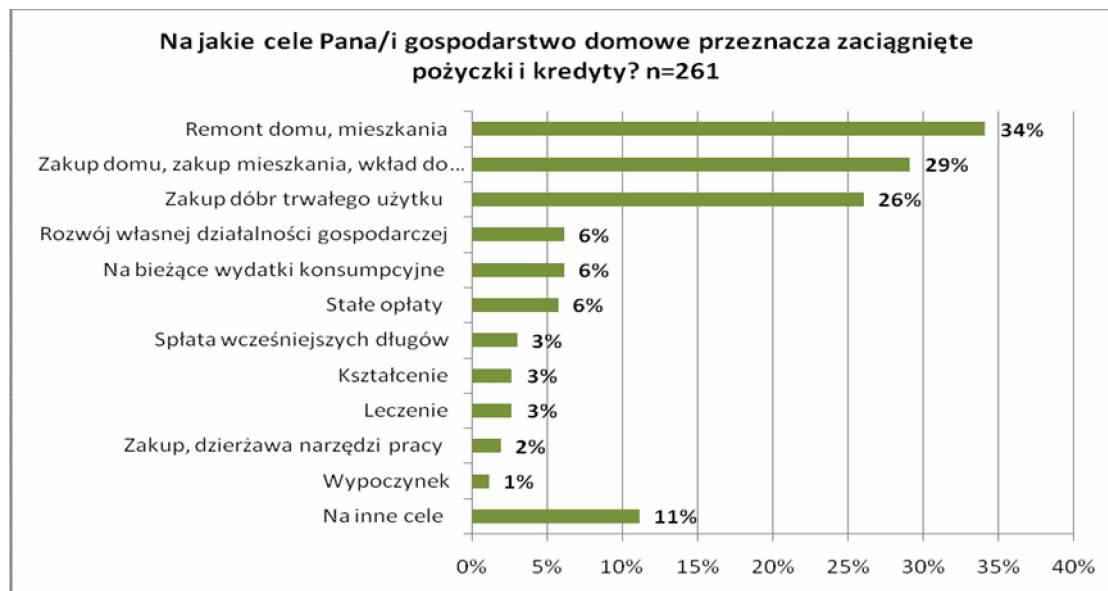
Informacje te warto uzupełnić o dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, według których w ubóstwie żyją 424 rodziny na terenie gminy (1075 osób). Liczba tych rodzin na terenie miasta i wsi jest porównywalna. Wynika z tego, że problem ubóstwa dotyczy 7% mieszkańców gminy. Jeśli przyjąć kategorie *żyjemy źle i bardzo źle* (pytanie o ocenę sytuacji materialnej gospodarstwa domowego) oraz dochód na członka rodziny *poniżej 399* jako równoznaczne z sytuacją ubóstwa wyniki ankiety wskazują na większą skalę problemu niż dane Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Jednak, między innymi ze względu na stygmatyzujący charakter pomocy społecznej nie wszyscy mieszkańcy gminy, którzy spełniają kryteria ubiegania się o wsparcie, mogą chcieć korzystać z pomocy społecznej.

Zadłużenie gospodarstw domowych

45% gospodarstw domowych w gminie jest zadłużonych. Co trzeci badany pożyczył pieniądze na remont domu lub mieszkania. Z kolei podobny odsetek przeznaczył te pieniądze na ich zakup. Co czwarty badany z kolei zakupił dzięki pożyczkom i kredytom tzw. dobra trwałego użytku (telewizor, pralkę, lodówkę). Niektórzy zmuszeni są pożyczać pieniądze, żeby móc pokryć bieżące wydatki lub wręcz spłacić stare zadłużenia (odpowiednio 6% i 3%). Być może osoby wybierające odpowiedź: *spłata wcześniejszych długów* cały czas żyją na kredyt – nie mogąc spłacić raz zaciągniętej pożyczki, znalazły się w *pętli zadłużenia*. Nie jest to jednak liczna grupa. W kategorii: *inne* znalazły się między innymi takie potrzeby, jak zakup opału, wykonanie pomnika na cmentarzu czy wyprawienie wesela dzieciom.

Wykres 10. Odpowiedzi na pytanie: *Na jakie cele Pana/i gospodarstwo domowe przeznaczają zaciągnięte pożyczki i kredyty?* n=112

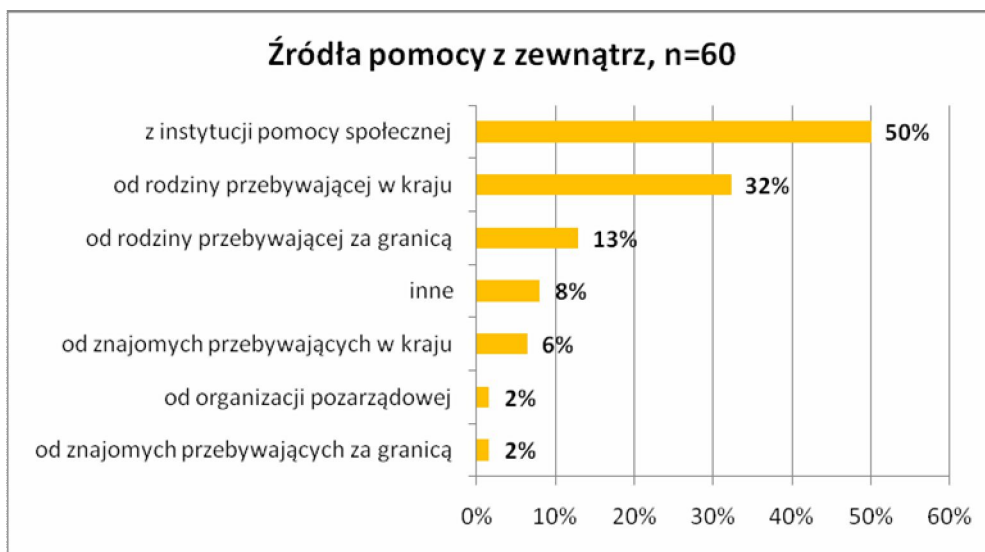

Skala ubóstwa

Co dziesiąte gospodarstwo domowe otrzymuje pomoc (finansową, usługową lub rzeczową) z zewnątrz. Połowa respondentów korzysta ze wsparcia instytucji pomocy społecznej. Pomoc z instytucji pomocy społecznej ma najczęściej regularny, comiesięczny charakter, co potwierdziło 2/3 badanych (65%) korzystających z tego wsparcia. Mimo, że w ankiecie wśród możliwych odpowiedzi nie był podany konkretnie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, prawdopodobnie badani mieli na myśli przede wszystkim tę instytucję. W co trzecim przypadku pomaga również rodzina przebywająca w kraju, rzadziej rodzina przebywająca za granicą.

Wykres 11. Źródła pomocy z zewnątrz, n=60

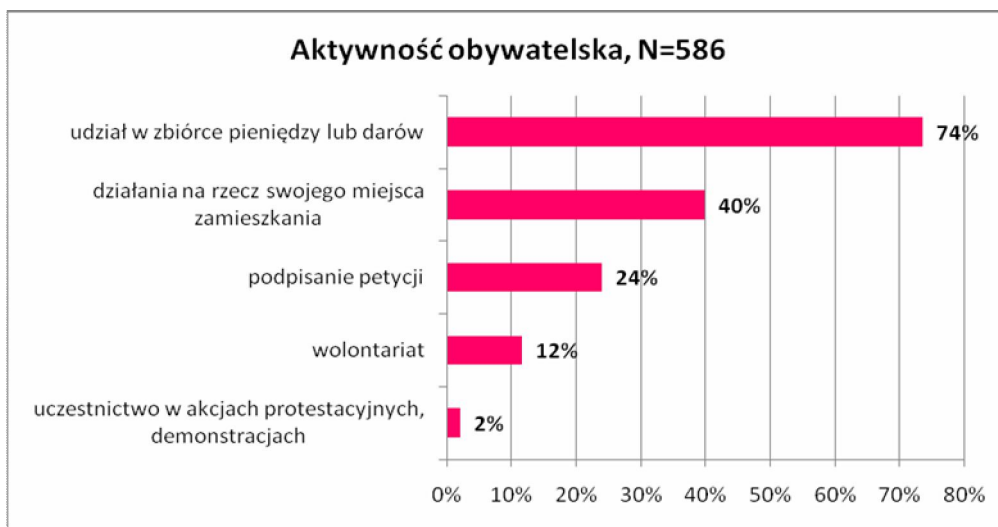
Aktywność obywatelska

Mieszkańcy gminy najchętniej uczestniczą w zbiórkach darów lub pieniędzy podczas różnych akcji charytatywnych – taką deklarację złożyło aż ¾ badanych. Prawie co 4 osoba w ciągu ostatnich dwóch lat wyraziła swoje zaangażowanie obywatelskie, podpisując petycję (np. postulującą wprowadzenie dodatkowych patroli, ogrodzenie boiska).

Porównując wyniki badania z danymi badania ogólnopolskiego, można zaryzykować stwierdzenie, że mieszkańców gminy cechuje wysokie uczestnictwo w zbiórkach darów i pieniędzy.

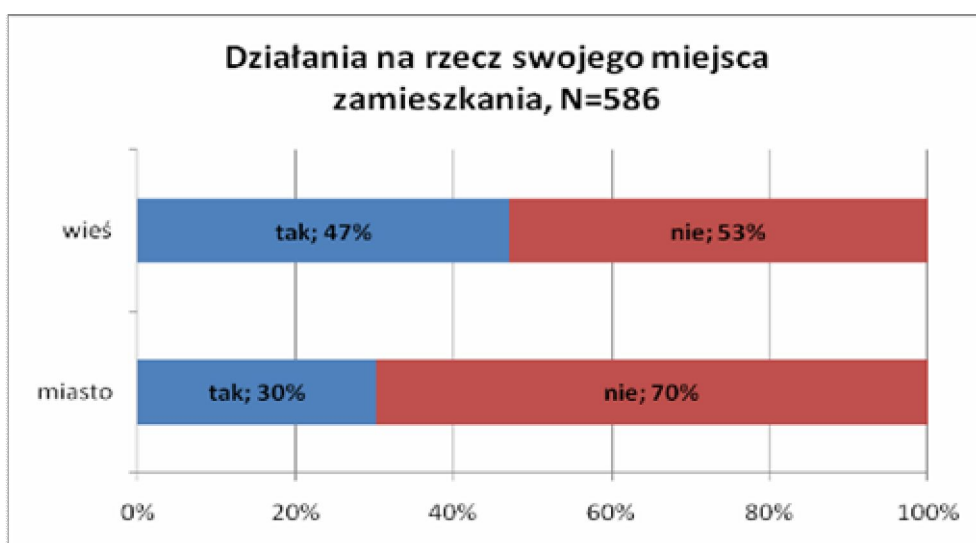

Wykres 12. Aktywność obywatelska, N=586

Warto zauważyć, że dużo większa aktywność i chęć do działania na rzecz swojego miejsca zamieszkania (najbliższej okolicy) cechuje mieszkańców obszarów wiejskich. Bycie członkiem małej społeczności wiąże się z mniejszą anonimowością i jednocześnie większą kontrolą społeczną, co może mobilizować ludzi do dbania o swoje otoczenie. Na terenie miasta, niespełna co 3 badany działał społecznie, podczas gdy na terenach wiejskich była to prawie połowa.

Wykres 13. Rozkład odpowiedzi na pytanie: Czy w ciągu ostatnich dwóch lat Podjął/ęła Pan/i działania (samodzielnie lub z innymi) na rzecz swojego miejsca zamieszkania? N=586

Aktywność mieszkańców koncentruje się przede wszystkim wokół stowarzyszeń. Zdaniem uczestników wywiadów grupowych poniższe miejscowości (tabela 26) wyróżniają się pod względem aktywności swoich mieszkańców.

Tabela 26. Aktywne miejscowości wskazywane przez uczestników wywiadów grupowych

MIEJSCOWOŚĆ	OPIS DZIAŁAŃ
Wójtowo	Jednym z pierwszych wspólnych działań mieszkańców tej wsi było założenie komitetu społecznego postulującego budowę wodociągu (ok. 15 lat temu). Lokalna społeczność wyłożyła środki finansowe na projekt oraz wynegocjowała z gminą kwotę dofinansowania. Taki schemat działania miał również miejsce przy okazji zakładania kanalizacji i sieci telefonicznej. Liderem jest tutaj sołtyska i zarazem działaczka pozarządowa, która między innymi angażuje mieszkańców w działania poprawiające estetykę wsi (np. wspólne zagospodarowanie terenu nieużytków). Osobą aktywną jest również miejscowy ksiądz. W Wójtowie działa Stowarzyszenie „Wspólne Wójtowo”. Liderce udało się zachęcić przedsiębiorców do pomocy i wspierania działań społecznych. Warto wspomnieć, że w trakcie wywiadów grupowych zwrócono również uwagę na negatywne cechy niektórych mieszkańców Wójtowa, przedstawiając ich jako osoby nie związane z gminą, rzadko bywające w Barczewie, traktujących swoje mieszkanie jako sypialnię, nie mające meldunku. Zdaniem niektórych rozmówców mieszkańcy Wójtowa, swoje kontakty z samorządem ograniczają do protestów gdy zimą mają problem z dojazdem do swoich posesji.
Mokiny	Kolejną enklawą aktywności społecznej na terenie gminy są Mokiny, gdzie działa Towarzystwo Przyjaciół Mokin, organizowanych jest wiele wydarzeń np. święto pieczenia kartofla. Stowarzyszenie jest aktywne w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na działalność.
Lamkowo, Kronowo, Skajboty, Bartoły Wielkie, Szynowo, Radosty, Ruszajny	W pierwszych czterech z wymienionych wsi aktywnie działają stowarzyszenia na rzecz rozwoju lokalnego (Stowarzyszenie Na Rzecz Edukacji Dzieci I Rozwoju Obszarów Wiejskich „Wrota” – Lamkowo; Stowarzyszenie „Nasza Rodzina” Kronowo; Stowarzyszenie Wiejskie „Nasze Skajboty”; Stowarzyszenie „7 Niebo” Bartoły Wielkie oraz OSP w Bartołtach Wielkich). Motorem działań integracyjnych w pozostałych wsiach są przede wszystkim sołtysi.

Działania integracyjne i społeczne są inicjowane w wielu przypadkach przez sołtysów. Lokalnymi liderami, osobami zakładającymi Stowarzyszenia są często osoby z zewnątrz – wykształcone, stosunkowo zamożne, które jakiś czas temu przeniosły się na teren gminy z większych miast. Są to osoby z wyższym wykształceniem, które znalazły „sobie miejsce na ziemi”, a jednocześnie zachęcają lokalną społeczność do działania. Ponadto aktywni są również rdzenni mieszkańcy.

5. Analiza SWOT

Przy formułowaniu celów i działań strategicznych zastosowano Analizę SWOT, która ocenia zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne czynniki mające wpływ na realizowanie działań strategicznych.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">– Ścisła współpraca pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej– Infrastruktura MOPS/profesjonalne kadry– Zaangażowanie pracowników Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i innych instytucji w działalność na rzecz problematyki społecznej– Różnorodność instytucji pomocy i ich potencjał– Różnorodność form wsparcia oraz działań podejmowanych na rzecz integracji społecznej– Zatrudnianie osób bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych oraz robót publicznych i prac społecznie użytecznych– Pozyskiwanie przez instytucje środków zewnętrznych.– Prężnie działające i rozwijające się organizacje pozarządowe– Możliwość korzystania z bezpłatnego poradnictwa psychologicznego i prawnego (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, PCPR, Starostwo Powiatowe)– Wysoki poziom nieformalnej aktywności obywatelskiej– Sieć istniejących świetlic– Identyfikacja mieszkańców z miejscem zamieszkania.– Atrakcyjne położenie: piękno przyrody, spokój, bezpieczeństwo– Dobry dostęp do handlu i usług– Bogata oferta imprez dla mieszkańców– Szeroki dostęp do Internetu– Stałe doskonalenie zawodowe pracowników pomocy społecznej– Koordynowanie i prowadzenie działań podejmowanych na rzecz dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none">– Roszczeniowość i bierność klientów pomocy społecznej.– Dziedziczenie bezrobocia i bierności– Duże obciążenie zawodowe pracowników pomocy społecznej– Nieumiejętność mieszkańców gminy zagospodarowania czasu wolnego i korzystania z alternatywnych form spędzania czasu– Istnienie barier utrudniających pełen udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym– Ograniczony dostęp do specjalistów– Słabo rozwinięta struktura udzielania usług związanych z ochroną zdrowia (brak lekarzy niektórych specjalizacji, długi okres oczekiwania na badania specjalistyczne)– Niedoinformowanie mieszkańców gminy w sprawie możliwości korzystania z bezpłatnego poradnictwa prawnego i psychologicznego– Słabo rozwinięta komunikacja publiczna– Niewykorzystany potencjał turystyczny– Ograniczona ilość ofert profilaktycznych kierowanych do osób dorosłych– Niskie wynagrodzenia– Brak osób z kwalifikacjami zawodowymi na które jest realne zapotrzebowanie na rynku pracy
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">– Tworzenie i realizacja programów aktywizujących i integrujących społeczność lokalną– Propagowanie idei wolontariatu– Tworzenie koalicji podmiotów działających w sferze pomocy społecznej/ ścisła współpraca oraz koordynacja wspólnie podejmowanych działań– Oferta różnych form spędzania czasu wolnego uwzględniająca potrzeby wszystkich mieszkańców gminy– Wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych.– Stała współpraca sektora publicznego z pozarządowym– Rozwój mieszkalnictwa socjalnego– Aktywność organizacji pozarządowych	<ul style="list-style-type: none">– Brak nowych miejsc pracy, inwestycji– Wysoki poziom bezrobocia– Marginalizacja spowodowana długotrwałym bezrobociem– Istnienie zjawiska nielegalnego zatrudnienia– Negatywne nastawienie do osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym– Migracje młodego pokolenia– Wzrost patologii spowodowanych brakiem pracy i środków do życia– Wypalenie zawodowe pracowników działających w sferze pomocy społecznej

MISJA

**Pomoc społeczna sprawnym i skutecznym elementem systemu
wsparcia społecznego mieszkańców gminy Barczewo.**

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

6. Cele strategiczne, cele operacyjne i działania

6.1. OBSZAR I - Konsekwencja długotrwałego bezrobocia

CEL STRATEGICZNY I - Sprawny i skuteczny system przeciwdziałania i zapobiegania skutkom długotrwałego bezrobocia wśród świadczeniobiorców

CEL OPERACYJNY 1 - Aktywizacja społeczno-zawodowa długotrwałe bezrobotnych świadczeniobiorców pomocy społecznej

LP.	DZIAŁANIA / ZADANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ DZIAŁANIA	PODMIOTY WSPIERAJĄCE DZIAŁANIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU	ŹRÓDŁA DANYCH
1.	Działalność Klubu Integracji Społecznej: - poprawa dostępu do poradnictwa prawnego, psychologicznego oraz życiowego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej/ Klub Integracji Społecznej	Urząd Miejski	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób, które skorzystały z porad prawnych, Liczba osób, które skorzystały z porad psychologa, Liczba udzielonych godzin wsparcia	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
	Działalność Klubu Integracji Społecznej: - przygotowanie beneficjentów do wejścia na rynek pracy, działalność samopomocowa w zakresie zatrudnienia	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej/ Klub Integracji Społecznej	Powiatowy Urząd Pracy	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba szkoleń, liczba uczestników szkoleń	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
	Działalność Klubu Integracji Społecznej: - realizacja programów zatrudnienia tymczasowego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej/ Klub Integracji Społecznej	Powiatowy Urząd Pracy	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób, które podjęły zatrudnienie tymczasowe	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

	Działalność Klubu Integracji Społecznej: - aktywizowanie społeczności lokalnej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej/ Klub Integracji Społecznej	LGD	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba działających KIS	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
	Działalność Klubu Integracji Społecznej: - nawiązanie współpracy z przedsiębiorcami	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej/ Klub Integracji Społecznej	Urząd Gminy / pracodawcy	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba podmiotów, z którymi nawiązana została współpraca	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
	Działalność Klubu Integracji Społecznej: - organizowanie działań o charakterze terapeutycznym realizowanym przez grupy wsparcia	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej/ Klub Integracji Społecznej	Organizacje pozarządowe / Urząd Gminy	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba inicjatyw	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
	Działalność Klubu Integracji Społecznej: - realizacja projektów	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej/ Klub Integracji Społecznej	Urząd Gminy / jednostki szkoleniowe / Powiatowy Urząd Pracy	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba zrealizowanych projektów Liczba osób, które otrzymały wsparcie w ramach projektów	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
2.	Organizowanie specjalnych form zatrudnienia socjalnego prowadzących do reintegracji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych - zatrudnianie przy robotach publicznych, pracach interwencyjnych, pracach społecznie-użytecznych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Gminy, pracodawcy	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób zatrudnionych przy robotach publicznych i pracach interwencyjnych. Liczba nie powtarzających się osób zatrudnionych przy pracach społecznie-użytecznych	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

3.	Szkolenia i warsztaty aktywizacyjne dla osób bezrobotnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje Pozarządowe, jednostki szkoleniowe	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie.	Liczba uczestników, liczba szkoleń,	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
4.	Zbudowanie sieci współpracy (zespoły interdyscyplinarne) pomiędzy różnymi instytucjami zajmującymi się problemem bezrobocia i problemami osób bezrobotnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje Pozarządowe, PCPR, Urząd Gminy, inne podmioty zajmujące się problemem bezrobocia	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie.	Liczba zespołów	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
5.	Opracowanie strategii oraz nawiązanie współpracy z PUP	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	PUP, KIS, Urząd Miejski	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie.	Liczba wspólnych inicjatyw	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
6.	Szkolenia i warsztaty dla osób bezrobotnych dot. umiejętności poruszania się po rynku pracy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowy Urząd Pracy, KIS	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba uczestników, liczba szkoleń.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
7.	Opracowanie, aktualizacja i realizacja programów aktywności lokalnej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje Pozarządowe, jednostki organizacyjne gminy.	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba opracowanych programów, liczba wdrożonych programów.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
8.	Wsparcie rozwoju spółdzielczości socjalnej poprzez szkolenia i promocję	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje Pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy, Spółdzielnie Socjalne.	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba wydarzeń promujących spółdzielczość socjalną, liczba szkoleń z zakresu spółdzielczości socjalnej, liczba osób uczestniczących w wydarzeniach dotyczących	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

						spółdzielczość socjalną.	
9.	Zawieranie i realizacja kontraktów socjalnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	-	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba zawartych kontraktów socjalnych. Liczba zrealizowanych kontraktów socjalnych.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
10.	Promocja przedsiębiorczości społecznej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje Pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy, lokalne media	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba wydarzeń promujących przedsiębiorczość społeczną. Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach promujących przedsiębiorczość społeczną	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
11.	Nawiązanie współpracy z przedsiębiorcami tworzącym nowe miejsca pracy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowy Urząd Pracy, lokalne media, pracodawcy	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba podmiotów, które nawiązały współpracę	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
12.	Opracowanie i wdrożenie programu pomagającego kobietom powrót na rynek pracy po urodzeniu dziecka	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Urząd Miejski	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba miejsc w przedszkolach	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

CEL OPERACYJNY 2 Promocja zatrudnienia

LP.	DZIAŁANIA / ZADANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ DZIAŁANIA	PODMIOTY WSPIERAJĄCE DZIAŁANIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU	ŹRÓDŁA DANYCH
1.	Doradztwo zawodowe dla uczniów szkół gimnazjalnych.	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna.	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób, które skorzystały z doradztwa zawodowego. Liczba przeprowadzonych godzin doradztwa indywidualnego i grupowego.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
2.	Edukacja młodzieży z zakresu przedsiębiorczości	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Szkoły	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje Pozarządowe, Miejski Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób uczestniczących w działaniach edukacyjnych. Liczba działań edukacyjnych	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

CEL OPERACYJNY 3 - Przeciwdziałanie zjawisku dziedziczenia bezrobocia w rodzinach objętych pomocą społeczną

LP.	DZIAŁANIA / ZADANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ DZIAŁANIA	PODMIOTY WSPIERAJĄCE DZIAŁANIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU	ŹRÓDŁA DANYCH
1.	Prowadzenie w szkołach zajęć dla dzieci/młodzieży nie radzących sobie z emocjami (zajęcia prowadzone przez specjalistów)	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Szkoły	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe, Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba przeprowadzonych zajęć Liczba uczestników zajęć	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
2.	Opracowanie i wdrożenie programów wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z rodzin najuboższych oraz z rodzin dotkniętych różnego rodzaju problemami	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Szkoły	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe, Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba opracowanych programów. Liczba wdrożonych programów. Liczba osób uczestniczących w działaniach w ramach programów.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
3.	Kształtowanie świadomości młodzieży o roli edukacji w życiu młodego obywatela. Edukacja młodzieży zapobiegająca skutkom długotrwałego bezrobocia.	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Szkoły	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe, Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób uczestniczących w działaniach.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
4.	Promowanie życia wolnego od uzależnień – stworzenie i realizacja programów profilaktycznych w szkołach	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Szkoły	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe, Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia, Policja	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba opracowanych programów Liczba wdrożonych programów. Liczba uczestników programów.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

5.	Tworzenie i realizacja programów aktywizacji dzieci i młodzieży zagrożonej dziedziczeniem bezrobocia.	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia, Organizacje Pozarządowe, PUP, Starostwo Powiatowe.	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba opracowanych programów. Liczba wdrożonych programów. Liczba uczestników programów.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
6.	Prowadzenie doradztwa zawodowego dla młodzieży zagrożonej dziedziczeniem bezrobocia	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Szkoły, Organizacje pozarządowe	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób, które skorzystały z doradztwa zawodowego, liczba godzin doradztwa i indywidualnego i grupowego.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
7.	Dostosowanie programu kształcenia i doksztalcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Szkoły	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba dostosowanych programów kształcenia	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
	Wspieranie absolwentów w aktywizacji zawodowej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej / KIS	Organizacje pozarządowe	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba wspartych absolwentów	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

CEL OPERACYJNY 4 Redukcja psychospołecznych skutków bezrobocia

LP.	DZIAŁANIA / ZADANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ DZIAŁANIA	PODMIOTY WSPIERAJĄCE DZIAŁANIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU	ŹRÓDŁA DANYCH
1.	Zainicjowanie i rozwinięcie współpracy z różnymi instytucjami na rzecz tworzenia programów pomocy rodzinom objętym pomocą społeczną	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje Pozarządowe, Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia, KIS	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba programów pomocy rodzinom objętym pomocą społeczną zrealizowanymi z różnymi instytucjami	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
2.	Utworzenie i utrzymanie funkcjonowania świetlic terapeutycznych i socjoterapeutycznych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Szkoły	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe, Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba opracowanych programów. Liczba wdrożonych programów. Liczba osób uczestniczących w działaniach w ramach programów.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
3.	Opracowywanie i realizacja programów w świetlicach terapeutycznych i socjoterapeutycznych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Szkoły	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe, Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób uczestniczących w działaniach.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
4.	Podjęcie wzmożonej indywidualnej pracy socjalnej z rodzinami i osobami korzystającymi z pomocy społecznej – zapobieganie dziedziczeniu bezradności	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje Pozarządowe, Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia, Szkoły, KIS	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba opracowanych programów Liczba wdrożonych programów. Liczba uczestników	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

						programów.	
5.	Tworzenie warunków do zwiększania mobilności przestrzennej dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych uzależnieniami, problemami bezrobocia, ubóstwa,	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia, Organizacje Pozarządowe, PUP, Starostwo Powiatowe.	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba opracowanych programów. Liczba wdrożonych programów. Liczba uczestników programów.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
6.	Opracowywanie i realizacja programów specjalnych na rzecz długotrwale bezrobotnych i osób o niskich kwalifikacjach zawodowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje Pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia, KIS	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba wdrożonych programów	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
7.	Pomoc osobom z terenów wiejskich w dostępie do rynku pracy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Urząd Gminy	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób, które podjęły zatrudnienie dzięki wsparciu	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017

6.2. OBSZAR II - Kryzys roli rodziny

CEL STRATEGICZNY II - Prawidłowo funkcjonująca rodzina

CEL OPERACYJNY 1 - Kompleksowa opieka nad rodziną i dzieckiem. Zapobieganie kryzysom rodzinnym oraz wspieranie rodzin w kryzysie

LP.	DZIAŁANIA / ZADANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ DZIAŁANIA	PODMIOTY WSPIERAJĄCE DZIAŁANIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU	ŹRÓDŁA DANYCH
1	Wdrożenie programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Szkoły, Straż Miejska, Policja,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba wdrożonych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
2.	Rozwinięcie współpracy między instytucjami – powołanie zespołów interdyscyplinarnych ze stałym koordynatorem (współpraca pracowników socjalnych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej z pedagogami szkolnymi, kuratorami rodzinnymi, funkcjonariuszami policji, pielęgniarką środowiskową, przychodnią itp.)	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Urząd Miejski w Barczewie,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba powołanych zespołów interdyscyplinarnych	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
3.	Specjalizacja pracowników socjalnych, która pozwoli na bardziej kompleksową i profesjonalną pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzin z trudnościami opiekuńczo –	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	-	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba przygotowanych pracowników do pracy z rodzinami z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

	wychowawczymi						
4.	Warunkowanie pomocy poprzez zawieranie kontraktów. Uświadomienie podopiecznemu, że to on jest odpowiedzialny za rozwiązanie swojego problemu, a zadaniem wyspecjalizowanego pracownika socjalnego jest stymulowanie i wspieranie podejmowanych przez niego działań.	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społeczne	-	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba zawartych kontraktów.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
5.	Zorganizowanie wsparcia dla ofiar przemocy: - funkcjonowanie grup wsparcia (grupa wsparcia dla kobiet, grupa wsparcia dla dzieci i młodzieży dotkniętej przemocą i będących świadkami przemocy, grupa wsparcia dla współzależnych, grupa wsparcia dla rodzin dotkniętych problemem uzależnienia, grupa wsparcia dla ofiar przemocy) - stworzenie miejsca pobytu osób/rodzin poszkodowanych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społeczne	Organizacje pozarządowe, GKRPA	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba działających grup wsparcia,	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
6.	Wsparcie profesjonalnych usług wolontariatem - wolontariat akcyjny - zorganizowanie grup zainteresowań dla dzieci i młodzieży z rodzin najuboższych (prowadzone przez	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje pozarządowe, szkoły,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba stale pomagających wolontariuszy	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

	wolontariuszy: muzyk, plastyk, sportowiec, inne osoby posiadające szczególne uzdolnienia) - zorganizowanie grup wspierających dzieci i młodzież z problemami w nauce (prowadzone np. przez emerytowanych nauczycieli)						
7.	Pomoc rodzinie w wykształceniu dzieci i młodzieży na poziomie średnim i wyższym, poprzez udzielenie pomocy na zakup podręczników, dojazdy i stancje	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Urząd Miejski,	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Szkoły, Organizacje pozarządowe,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba wspartych uczniów	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
9.	Przyznawanie i wypłacanie świadczeń pieniężnych oraz pomoc rzeczową rodzinom mającym trudności z zaspokojeniem niezbędnych potrzeb życiowych w szczególności rodzinom niepełnym i wielodzietnym	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społeczne	-	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba wypłaconych świadczeń	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
10.	Objęcie rodzin będących w kryzysie pomocą w formie dożywiania dzieci w szkole	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Szkoły	Organizacje pozarządowe,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba dożywionych dzieci	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
11.	Poradnictwo i pomoc psychologiczna dla rodziny potrzebujących wsparcia	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społeczne	Organizacje pozarządowe, KIS,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące	Liczba udzielonego poradnictwa i pomocy psychologicznej.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

					zadanie		
12.	Podjęcie wspólnych działań (różnych instytucji: szkoła, policja, przychodnia, ośrodek pomocy społecznej, pielęgniarka środowiskowa, itp.) zmierzających do szybkiego diagnozowania i obejmowania pomocą rodzin zagrożonych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Urząd Miejski	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, KIS, organizacje pozarządowe, szkoły	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba wspartych rodzin	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
13.	Zbudowanie systemu informowania o możliwościach uzyskania pomocy przez osoby potrzebujące	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Urząd Miejski	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, KIS, organizacje pozarządowe, szkoły,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba zbudowanych systemów	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

Cel operacyjny II Sprawny system przeciwdziałania patologiom społecznym

LP.	DZIAŁANIA / ZADANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ DZIAŁANIA	PODMIOTY WSPIERAJĄCE DZIAŁANIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU	ŹRÓDŁA DANYCH
1.	Stworzenie i funkcjonowanie sprawnego systemu pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje Pozarządowe	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba działających systemów	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
2.	Monitorowanie zjawisk patologicznych na terenie gminy przez różne instytucje oraz wymiana informacji między instytucjami	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje Pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy, Policja, Straż Miejska, Miejska Przychodnia Zdrowia,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba raportów z monitoringu zjawisk	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
3.	Stworzenie i funkcjonowanie sieci poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje Pozarządowe,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba instytucji świadczących poradnictwo specjalistyczne.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
4.	Kształtowanie świadomości mieszkańców o własnej odpowiedzialności za swoje położenie.	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje Pozarządowe, Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia, Kościół.	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba inicjatyw. Liczba mieszkańców, u których zwiększyła się świadomość o własnej odpowiedzialności za swoje położenie.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

5.	Organizowanie prelekcji dla rodziców, dzieci i młodzieży na temat skutków uzależnień i agresji	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Szkoły	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Organizacje Pozarządowe, Miejska Przychodnia Zdrowia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorzy, KPP, Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba prelekcji. Liczba uczestników prelekcji.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
6.	Stworzenie możliwości do aktywnego spędzania czasu wolnego dzieci, młodzieży i dorosłych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe, Sołectwa, Ośrodek Kultury, szkoły.	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba inicjatyw podjętych na rzecz zachęcania do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie obecności.
7.	Rozszerzenie oferty zajęć w istniejących oraz powstających świetlicach	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje Pozarządowe, Sołectwa,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba zajęć wprowadzonych do świetlic wiejskich. Liczba świetlic objętych nowymi ofertami	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie.
8.	Współpraca z mediami, organizacjami, szkołami w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Szkoły	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Organizacje Pozarządowe, GKRPA, kuratorzy, KPP, Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba przedsięwzięć	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

Cel operacyjny III - Upowszechnienie metody mediacyjnej jako formy pracy z rodziną w celu rozwiązywania konfliktów

LP.	DZIAŁANIA / ZADANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ DZIAŁANIA	PODMIOTY WSPIERAJĄCE DZIAŁANIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU	ŹRÓDŁA DANYCH
1.	Powiększenie grona specjalistów w zakresie mediacji (wykształconych mediatorów)	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Media, organizacje pozarządowe, Policja, Kuratorzy	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba wykształconych mediatorów	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
2.	Upowszechnianie wiedzy w społeczeństwie o możliwościach rozwiązywania konfliktów w drodze mediacji	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Media, organizacje pozarządowe, Policja, Kuratorzy	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba akcji informacyjnych	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
3.	Prowadzenie mediacji rodzinnych i monitoring ustaleń – rozwiązywanie problemów za pomocą mediacji	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Media, organizacje pozarządowe, Policja, Kuratorzy	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba przeprowadzonych mediacji,	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

6.3. OBSZAR III - Sytuacja osób niepełnosprawnych, długotrwale chorych i starszych

Cel strategiczny I - Sprawny system pomocy na rzecz osób starszych i przewlekle chorych

Cel operacyjny I - Profesjonalizacja w zakresie szeroko rozumianej pracy socjalnej na rzecz osób starszych oraz przewlekle chorych. Zabezpieczenie potrzeb usługowych poprzez objęcie ich opieką.

LP.	DZIAŁANIA / ZADANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ DZIAŁANIA	PODMIOTY WSPIERAJĄCE DZIAŁANIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU	ŹRÓDŁA DANYCH
1.	Zapewnienie odpowiedniej liczby usług opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej		Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba świadczeń usług opiekuńczych.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
.2	Prawidłowe diagnozowanie potrzeb ludzi starszych	2010-2011	Urząd Miejski	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Przychodnia Zdrowia, organizacje pozarządowe,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba diagnoz osób starszych,	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
3.	Promowanie osób starszych jako pełnowartościowych członków społeczeństwa	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	PCPR, Organizacje Pozarządowe, Sołectwa,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba szkoleń, warsztatów i spotkań. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach i warsztatach. Liczba zamieszczonych artykułów w prasie	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
4.	Zagospodarowanie czasu wolnego osób starszych (funkcjonowanie Dom dziennego pobytu przez cały dzień)	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje Pozarządowe,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące	Liczba spotkań dla osób starszych i niepełnosprawnych. Liczba osób starszych i	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

				Ośrodek Kultury, Sołectwa,	zadanie	niepełnosprawnych uczestniczących w spotkaniach, warsztatach, wyjazdach integracyjnych.	
5.	Wsparcie rozwoju wolontariatu na rzecz osób starszych (propagowanie wolontariatu wśród młodzieży, osób w wieku produkcyjnym, poprodukcyjnym)	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Szkoły Organizacje Pozarządowe, Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba pozyskanych wolontariuszy. Liczba przeprowadzonych szkoleń dla wolontariuszy. Liczba realizowanych projektów na rzecz rozwoju wolontariatu.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
6.	Zaangażowanie osób starszych i niepełnosprawnych w życie społeczne.	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje Pozarządowe, Sołectwa.	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób starszych i niepełnosprawnych zaangażowanych w inicjatywy społeczne. Liczba inicjatyw społecznych z zaangażowaniem osób starszych i niepełnosprawnych.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
7.	Organizacja spotkań integrujących osoby starsze i młodzież	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje Pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia, Szkoły, Sołectwa, Kościoł.	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba spotkań integracyjnych. Liczba osób uczestniczących w spotkaniach integracyjnych	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
	Zapewnianie wsparcia osobom starszym, przewlekle chorym, niezdolnym do samodzielnej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Urząd Miejski, Organizacje Pozarządowe,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez	Liczba osób starszych, którym zaoferowano pomoc	Dokumentacja podmiotów realizujących

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

	egzystencji w formie pomocy finansowej, świadczeń w naturze, usług opiekuńczych, porad itp.				podmioty realizujące zadanie		zadanie
	Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do osób starszych (niepełnosprawnych ruchowo)	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Urząd Miejski,		Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba dostosowanych obiektów,	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
	Zapewnienie osobom starszym dziennej opieki – stworzenie odpowiedniej bazy dającej możliwość spędzania wolnego czasu oraz rehabilitacji	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społeczne	Urząd Miejski, Organizacje Pozarządowe,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba stworzonych miejsc dla osób starszych	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
	Zapewnienie usług opiekuńczych w domu podopiecznego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społeczne	Urząd Miejski, Organizacje Pozarządowe,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób starszych, których objęto pomocą	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

Cel strategiczny II - Wyrównanie szans osób niepełnosprawnych

Cel operacyjny I - System pomocy osobom niepełnosprawnym

LP.	DZIAŁANIA / ZADANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ DZIAŁANIA	PODMIOTY WSPIERAJĄCE DZIAŁANIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU	ŹRÓDŁA DANYCH
1.	Zapewnienie odpowiedniej liczby usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba świadczeń usług opiekuńczych.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
2.	Promowanie osób niepełnosprawnych jako pełnowartościowych członków społeczeństwa	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje pozarządowe, Urząd miejski	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba szkoleń, warsztatów i spotkań. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach i warsztatach. Liczba zamieszczonych artykułów w prasie	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
4.	Wsparcie rozwoju wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych (propagowanie wolontariatu wśród młodzieży, osób w wieku produkcyjnym, poprodukcyjnym)	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Organizacje pozarządowe,	Szkoły, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba pozyskanych wolontariuszy. Liczba przeprowadzonych szkoleń dla wolontariuszy. Liczba realizowanych projektów na rzecz rozwoju wolontariatu.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
5.	Zaangażowanie osób niepełnosprawnych w życie społeczne.	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje Pozarządowe, Sołectwa.	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób starszych i niepełnosprawnych zaangażowanych w inicjatywy społeczne. Liczba inicjatyw społecznych z	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

						zaangażowaniem osób starszych i niepełnosprawnych.	
6.	Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Urząd Miejski,	-	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba dostosowanych obiektów,	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
7.	Dostosowanie szkół do potrzeb dzieci niepełnosprawnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Urząd Miejski,	Szkoły	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba dostosowanych obiektów,	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
8.	Zbudowanie sieci współpracy z podmiotami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Urząd Miejski, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje Pozarządowe,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba zbudowanych sieci współpracy	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
9.	Zapewnienie pomocy i opieki zdrowotnej osobom niepełnosprawnym	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Przychodnia Zdrowia	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje Pozarządowe,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób niepełnosprawnych objętych pomocą i opieką zdrowotną,	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
10.	Zapewnienie wsparcia finansowego oraz pomocy w formie usług opiekuńczych w domu chorego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Urząd Miejski, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje Pozarządowe,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi,	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

11.	Zapewnienie specjalistycznego wsparcia dla rodziców dzieci niepełnosprawnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Urząd Miejski, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje Pozarządowe,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba wspartych rodziców dzieci niepełnosprawnych,	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
12.	Współpraca z PCPR w zakresie pozyskiwania środków finansowych z PEFRON	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Urząd Miejski, Organizacje Pozarządowe,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba projektów finansowanych ze środków PFRON	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
13.	Zapewnienie środków finansowych na pokrycie kosztów utrzymania podopiecznych w domach pomocy społecznej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Urząd Miejski	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje Pozarządowe,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba podopiecznych w domach pomocy społecznej	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
14.	Wspieranie placówek integracyjnych, a w związku z tym zapewnienie możliwości kształcenia dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Urząd Miejski, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje Pozarządowe,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba wspartych placówek integracyjnych	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
15.	Stworzenie miejsca do pracy z dziećmi dotkniętymi defektami umysłowymi	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Organizacje pozarządowe,	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, PUP	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba stworzonych miejsc pracy	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

Cel operacyjny II - Wspieranie osób niepełnosprawnych na wolnym rynku

LP.	DZIAŁANIA / ZADANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ DZIAŁANIA	PODMIOTY WSPIERAJĄCE DZIAŁANIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU	ŹRÓDŁA DANYCH
1.	Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	KIS, PUP	Organizacje pozarządowe,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób zatrudnionych, liczba szkoleń	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
2.	Współpraca z Urzędem pracy w pozyskiwaniu możliwości zatrudnienia oraz szkolenia osób niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje pozarządowe,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób zatrudnionych, liczba szkoleń	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
3.	Zapewnienie pomocy oraz wsparcia osobom niepełnosprawnym podejmującym zatrudnienie	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	PCPR, Organizacje Pozarządowe, Sołectwa, Urząd Gminy	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba szkoleń, warsztatów i spotkań. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach i warsztatach. Liczba zamieszczonych artykułów w prasie	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
4.	Akcje informujące o korzyściach zatrudnienia osób niepełnosprawnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Urząd Miejski,	Szkoły Organizacje Pozarządowe, Zespół Obsługi Oświaty Zdrowia, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba akcji informacyjnych	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
5.	Podejmowanie działań informacyjnych skierowanych do pracodawców dotyczących	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez	Liczba akcji informacyjnych	Dokumentacja podmiotów realizujących

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

	obowiązujących rozwiązań prawnych, promocję nowych form organizacji pracy, szkoleń			Pozarządowe, Sołectwa.	podmioty realizujące zadanie		zadanie
6.	Organizowanie zajęć dostępnych dla osób niepełnosprawnych przez KIS	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	KIS	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje Pozarządowe, Sołectwa.	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba zajęć dla osób niepełnosprawnych,	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

6.4. Obszar IV - Marginalizacja grup społecznych

Cel strategiczny I - *Sprawny i skuteczny system zapobiegania marginalizacji grup społecznych*

Cel operacyjny I - *Aktywizowanie grup społecznych zagrożonych marginalizacją*

LP.	DZIAŁANIA / ZADANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ DZIAŁANIA	PODMIOTY WSPIERAJĄCE DZIAŁANIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU	ŹRÓDŁA DANYCH
1.	Stworzenie lokalnych grup wsparcia	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	KIS, PUP	Organizacje pozarządowe	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób objętych wsparciem, liczba utworzonych i funkcjonujących grup	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
2.	Animacja środowiska lokalnego na rzecz grup społecznych zagrożonych marginalizacją	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Organizacje pozarządowe	Miejski Ośrodek Pomocy Społeczne. LGD	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba zanimowanych środowisk lokalnych	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
3.	Opracowywanie i realizacja programów na rzecz aktywizacji grup zagrożonych marginalizacją	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społeczne	PCPR, Organizacje Pozarządowe, Sołectwa	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba szkoleń, warsztatów i spotkań. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach i warsztatach. Liczba zamieszczonych artykułów w prasie	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
4.	Wspieranie i promowanie programów realizowanych przez organizacje pozarządowe	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Organizacje pozarządowe	Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Społeczne. LGD	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba wspartych programów przez organizacje pozarządowe	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

5.	Świadczenie pomocy osobom wykluczonym społecznie przez KIS	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	KIS	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje Pozarządowe, Sołectwa.	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób wspartych przez KIS	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
6.	Organizowanie zajęć dostępnych dla osób niepełnosprawnych przez KIS	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	KIS	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje Pozarządowe, Sołectwa.	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba zorganizowanych zajęć dla osób niepełnosprawnych przez KIS	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
7.	Organizowanie zajęć oraz spotkań ze specjalistami (psychoterapeuta, socjoterapeuta, psychologiem, doradcą zawodowym) dla osób wymagających wsparcia	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	KIS, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje Pozarządowe, Sołectwa.	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba zorganizowanych zajęć oraz spotkań ze specjalistami (psychoterapeuta, socjoterapeuta, psychologiem, doradcą zawodowym) dla osób wymagających wsparcia	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

Cel operacyjny II - Zapewnienie pomocy osobom opuszczającym zakłady karne i osobom bezdomnym

LP.	DZIAŁANIA / ZADANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ DZIAŁANIA	PODMIOTY WSPIERAJĄCE DZIAŁANIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU	ŹRÓDŁA DANYCH
1.	Opracowanie i wdrożenie programu wsparcia dla osób opuszczających zakłady karne	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje Pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy, kuratorzy, KPP	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba opracowanych i wdrożonych programów wsparcia. Liczba uczestniczących w programie osób, które opuściły zakład karny w programie wsparcia.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
2.	Opracowanie i wdrożenie programu dla osób bezdomnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje Pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy, kuratorzy, KPP	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba opracowanych i wdrożonych programów wsparcia. Liczba uczestniczących w programie osób bezdomnych.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
3.	Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje Pozarządowe.	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego. Liczba utworzonych i funkcjonujących punktów poradnictwa specjalistycznego.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
4.	Szkolenia dot. umiejętności poruszania się po rynku pracy	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje Pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy.	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba cykli szkoleń. Liczba osób korzystających z cykli szkoleń.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
5.	Integracja ze społecznością osób dotkniętych patologiami.	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje pozarządowe, kuratorzy sądowi	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób opuszczające zakłady karne uczestnicząca z inicjatywach integracyjnych.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

Cel operacyjny III - Wsparcie osób ubogich

LP.	DZIAŁANIA / ZADANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ DZIAŁANIA	PODMIOTY WSPIERAJĄCE DZIAŁANIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU	ŹRÓDŁA DANYCH
1.	Tworzenie mieszkań chronionych i socjalnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Urząd Miejski	-	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba utworzonych mieszkań chronionych i socjalnych.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
2.	Przyznawanie świadczeń socjalnych.	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	-	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba przyznanych świadczeń. Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
3.	Pomoc materialna.	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje pozarządowe, Kościół.	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób korzystających z pomocy materialnej.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

Cel operacyjny IV - Podejmowanie działań w celu ograniczenia zjawisk patologii społecznych wśród świadczeniobiorców oraz ograniczenia alienacji wśród marginalizowanych grup społecznych, będących świadczeniobiorcami pomocy społecznej

LP.	DZIAŁANIA / ZADANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ DZIAŁANIA	PODMIOTY WSPIERAJĄCE DZIAŁANIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU	ŹRÓDŁA DANYCH
1.	Opracowywanie i realizacja programów na rzecz walki ze zjawiskami patologii społecznych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Urząd Miejski	GKRPA, organizacje pozarządowe	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba opracowanych programów na rzecz walki ze zjawiskami patologii społecznych	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
2.	Aktywizowanie grup wsparcia społecznego na rzecz środowisk zagrożonych marginalizacją	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	GKRPA, organizacje pozarządowe,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba zaktywizowanych grup wsparcia społecznego na rzecz środowisk zagrożonych marginalizacją	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
3.	Inicjowanie tworzenia alternatywnych form spędzania czasu wolnego dorosłych, dzieci i młodzieży	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	organizacje pozarządowe, świetlice wiejskie,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba stworzonych alternatywnych form spędzania czasu wolnego dorosłych, dzieci i młodzieży	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
4.	Rozszerzenie skali działań profilaktycznych na większą liczbę mieszkańców gminy, prowadzenie kampanii skierowane do wszystkich mieszkańców	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	organizacje pozarządowe, świetlice wiejskie,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba mieszkańców gminy objętych działaniami profilaktycznymi,	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

6.	Wspieranie rozwoju istniejących świetlic i tworzenie nowych placówek tego typu, tak, aby w sołectwach funkcjonowały miejsca organizujące życie społeczności lokalnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	organizacje pozarządowe, świetlice wiejskie,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba nowych świetlic. Liczba zmodernizowanych ofert w funkcjonujących świetlicach wiejskich,	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
7.	Inicjowanie tworzenia alternatywnych form spędzania czasu wolnego dorosłych, dzieci i młodzieży: - udostępnienie bazy lokalowej na potrzeby mieszkańców przez szkoły - zwiększenie atrakcyjności oferty w świetlicach (aerobik, taniec, śpiew, warsztaty plastyczne, itd.)	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	organizacje pozarządowe, świetlice wiejskie,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba stworzonych alternatywnych form spędzania wolnego czasu dorosłych, dzieci i młodzieży	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
8.	Popularyzowanie i promowanie modelu zdrowego stylu życia	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	organizacje pozarządowe, świetlice wiejskie, Miejska Przychodnia Zdrowia,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba akcji promujących zdrowy styl życia	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
9.	Podejmowanie w szkołach na terenie gminy działań	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Urząd Miejski	Organizacje pozarządowe, świetlice wiejskie,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące	Liczba akcji promujących zdrowy styl życia	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017

	edukacyjnych i kreowanie wzorców zachowań społecznie akceptowanych				zadanie		
10.	Organizowanie zajęć oraz spotkań ze specjalistami (psychoterapeutą, socjoterapeutą, psychologiem) dla osób wymagających wsparcia	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje pozarządowe, świetlice wiejskie, Kościoł,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba zorganizowanych zajęć ze specjalistami (psychoterapeutą, socjoterapeutą, psychologiem) dla osób wymagających wsparcia Liczba zorganizowanych spotkań ze specjalistami (psychoterapeutą, socjoterapeutą, psychologiem) dla osób wymagających wsparcia	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
11.	Podjęcie działań mających na celu ograniczenie zjawiska bezdomności	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje pozarządowe, Kościoł,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba działań na rzecz ograniczenia zjawiska bezdomności	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

6.5. Obszar V - Uzależnienia i przemoc w rodzinie

Cel strategiczny I - Zmniejszenie skali problemów uzależnień i przemocy w rodzinie

Cel operacyjny I - Ograniczanie zjawisk uzależnień

LP.	DZIAŁANIA / ZADANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ DZIAŁANIA	PODMIOTY WSPIERAJĄCE DZIAŁANIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU	ŹRÓDŁA DANYCH
1.	Zaostrzenie kontroli w punktach sprzedaży alkoholu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Urząd Gminy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Straż Miejska	Środki własne	Liczba kontroli	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
2.	Wspieranie powstawania i funkcjonowania klubów dla osób uzależnionych i ich rodzin.	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje Pozarządowe, Policja, Sąd, Miejska Przychodnia Zdrowia, Pedagogzy	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Ilość klubów, ilość uczestników.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
3.	Prowadzenie działań profilaktycznych i terapeutycznych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje Pozarządowe, KPP, Sąd, Miejska Przychodnia Zdrowia, Pedagogzy, Urząd Gminy	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba działań, liczba uczestników.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
4.	Rozwój wsparcia specjalistycznego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje Pozarządowe, KPP, Sąd, Miejska Przychodnia Zdrowia, Pedagogzy, Urząd Gminy	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba programów, liczba beneficjentów	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
5.	Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Urząd Miejski	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, KPP, Miejska Przychodnia Zdrowia,	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez	Liczba działań,	Dokumentacja podmiotów realizujących

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

	osób uzależnionych i ich rodzin			Pedagodzy, Urząd Gminy	podmioty realizujące zadanie		zadanie
6.	Wykorzystywanie świetlic do realizacji programów profilaktycznych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Szkoły	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, KPP, Miejska Przychodnia Zdrowia, Pedagodzy, Urząd Gminy	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba działań,	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
7.	Prowadzenie i wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego w środowisku szkolnym i świetlicach	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Szkoły	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, KPP, Miejska Przychodnia Zdrowia, Pedagodzy, Urząd Gminy	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba działań,	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
8.	Prowadzenie Punktów Konsultacyjno – Informacyjnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, KPP, Miejska Przychodnia Zdrowia, Pedagodzy, Urząd Gminy	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

6.6. Obszar VI - Sprawny system pomocy społecznej

Cel strategiczny I - Usystematyzowanie współpracy instytucji działających na rzecz aktywnej integracji i pomocy społecznej

Cel operacyjny I - Usystematyzowanie współpracy instytucji działających na rzecz aktywnej integracji i pomocy społecznej

LP.	DZIAŁANIA / ZADANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ DZIAŁANIA	PODMIOTY WSPIERAJĄCE DZIAŁANIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU	ŹRÓDŁA DANYCH
1.	Stworzenie kanałów przepływu informacji pomiędzy instytucjami o możliwościach wsparcia osób potrzebujących pomocy.	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Komenda Powiatowa Policji, Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje Pozarządowe, Miejska Przychodnia Zdrowia, Sołectwa, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba informacji instytucjami o możliwościach wsparcia osób potrzebujących pomocy przekazanych partnerom.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
2.	Systematyczne spotkania pracowników różnych instytucji dot. sytuacji osób korzystających z pomocy społecznej.	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Komenda Powiatowa Policji, Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje Pozarządowe, Miejska Przychodnia Zdrowia, Sołectwa, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba spotkań.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
3.	Systematyczne spotkania reprezentantów służby zdrowia i instytucji zajmujących się pomocą społeczną	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje Pozarządowe Miejska Przychodnia Zdrowia	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba spotkań	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
4.	Aktywna współpraca	Działanie ciągłe w	Urząd Miejski	Miejski Ośrodek Pomocy	Środki własne, środki	Liczba wspólnych	Dokumentacja

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

	organizacji pozarządowych z innymi instytucjami w obszarze integracji i pomocy społecznej	horyzoncie czasowym Strategii		Społecznej, Komenda Powiatowa Policji, Powiatowy Urząd Pracy, Miejska Przychodnia Zdrowia, Sołectwa, PCPR, Kościół, organizacje pozarządowe.	zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	inicjatyw organizacji pozarządowych i partnerów.	podmiotów realizujących zadanie
5.	Powołanie komórki odpowiedzialnej za pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych	2010	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Urząd Miejski	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba powołanych komórek odpowiedzialnych za pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
6.	Zakup samochodu na wyłączność miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,	2011	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Urząd Miejski	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba zakupionych samochodów	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

Cel strategiczny II - Profesjonalizm w realizacji zadań pomocy społecznej

Cel operacyjny I - Podnoszenie poziomu kwalifikacji i doskonalenia zawodowego

LP.	DZIAŁANIA / ZADANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ DZIAŁANIA	PODMIOTY WSPIERAJĄCE DZIAŁANIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU	ŹRÓDŁA DANYCH
1.	Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się pomocą i integracją społeczną oraz animacją środowisk lokalnych.	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,	Organizacje Pozarządowe, Zespół Obsługi Oświaty i Zdrowia, PCPR	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób, które podwyższyły swoje kwalifikacje w zakresie pomocy i integracji społecznej Liczba osób przygotowanych do animowania środowiska lokalnego	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
2.	Popularyzowanie wiedzy o integracji i pomocy społecznej.	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje Pozarządowe, Sołectwa, Urząd Miejski, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób uczestniczących w działaniach. Liczba inicjatyw popularyzujących wiedzę z zakresu integracji i pomocy społecznej.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
3.	Uczestnictwo w sesjach szkoleniowych, konferencjach oraz warsztatach zajęciowych w zakresie samodoskonalenia i kształcenia zawodowego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Urząd Miejski	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe.	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób, które ukończyło szkolenia, uczestniczyło w konferencjach.	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
	Uczestnictwo w szkoleniach w zakresie specjalizacji I i II stopnia w	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Urząd Miejski	Środki własne, środki zewnętrzne	Liczba osób, które ukończyło szkolenia	Dokumentacja podmiotów

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BARCZEWO
NA LATA 2010-2017**

	zawodzie pracownika socjalnego	Strategii			pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	specjalizacyjne	realizujących zadanie
	Wspieranie pracy socjalnej poprzez rozwój pozafinansowego systemu motywacyjnego, np. dbanie o rozwój zawodowy pracowników (oferty bezpłatnych szkoleń, studiów podyplomowych), preferencyjne kredyty pracownicze, bony, etc.	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Urząd Miejski	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób, które podwyższyły swoje kwalifikacje	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
	Wzmocnienie potencjału kadrowego instytucji pomocy społecznej zarówno w wymiarze jakościowym jak i ilościowym	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Urząd Miejski	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób, które podwyższyły swoje kwalifikacje. Liczba nowych pracowników pomocy społecznej	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
	Udział pracowników pomocy społecznej w forach wymiany doświadczeń	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Urząd Miejski	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba osób uczestniczących w forach wymiany doświadczeń	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie
	Organizowanie spotkań mających na celu wymianę informacji i doświadczeń pomiędzy jednostkami pomocy społecznej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym Strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Urząd Miejski	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące zadanie	Liczba spotkań jednostek pomocy społecznej	Dokumentacja podmiotów realizujących zadanie

7. Wdrażanie strategii

7.1. Finansowanie działań

Zawarte w Strategii cele i działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w gminie Barczewo wymagają odpowiedniego finansowania. Źródła, dzięki którym zaplanowane działania możliwe są do realizacji można podzielić na następujące grupy:

1. Środki finansowe pochodzące z budżetu gminy w zakresie finansowania zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej oraz w innych obszarach ujętych w strategii.
2. Środki pochodzące z budżetu państwa na zadania zlecone gminie przez administrację rządową.
3. Środki finansowe przeznaczone dla organizacji pozarządowych. Pozyskiwaniem tych środków powinny się zająć organizacje funkcjonujące na terenie gminy. Przykładowe źródła to:
 - Fundusz Inicjatyw Obywatelskich,
 - Program Młodzież,
 - Fundacja Kronenberga.
4. Europejski Fundusz Społeczny (EFS) poprzez działania zapisane w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki.
5. Środki pochodzące ze Starostwa Powiatowego.
6. Inne środki zewnętrzne dostępne w drodze konkursu ofert dla instytucji działających w sferze pomocy i integracji społecznej, m.in. środki Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

7.2. Monitoring Strategii

Monitoring strategii jest obserwacją realizacji celów strategicznych i realizacji programów operacyjnych wynikających z następnych faz programowania rozwoju. Monitoring realizacji strategii umożliwia:

- obserwację stanu zaawansowania projektów rozwojowych, umożliwiającą aktualną identyfikację problemów w ich realizacji,
- ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację,

- weryfikację zgodności założonych celów i efektywności wykorzystania przeznaczonych na ich realizację środków,
- kontrolę postępu prac związanych z realizacją działań.

Strategia jest dokumentem określającym cele i działania do roku 2017 w zakresie problematyki związanej z rozwiązywaniem problemów społecznych, wymagającej okresowej aktualizacji do zmian zachodzących w otoczeniu, jak i w samej gminie. Przygotowanie projektu dokumentu kończy pierwszy etap planowania. Długookresowy charakter planowania strategicznego w zakresie problematyki rozwiązywania problemów społecznych wymaga stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i ich uwzględniania w Strategii.

Podstawą skutecznego wdrożenia strategii jest system informacji o zjawiskach i procesach społeczno - gospodarczych zachodzących na terenie gminy. Inicjując działania mające na celu osiągnięcie wytyczonych w strategii celów, należy systematycznie gromadzić informacje o produktach oraz rezultatach działań i skuteczności zastosowanych instrumentów. Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji strategii są wyznaczone cele szczegółowe i operacyjne na poziomie rezultatów i produktów. Dodatkowo ewaluacja powinna obejmować cele ogólne na poziomie oddziaływania. Obowiązek monitorowania realizacji działania posiada Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w ramach którego można wydzielić jednostkę monitorująco-ewaluacyjną lub osobę odpowiedzialną za monitoring i ewaluację strategii, której prace może konsultować zewnętrzny ekspert. Zakres monitoringu, termin dokonywania pomiarów stopnia realizacji działań, jednostkę monitorująco-ewaluacyjną lub osobę odpowiedzialną za ewaluację zatwierdza Dyrektor Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Do prawidłowego prowadzenia monitoringu niezbędne jest wykorzystanie systemu wskaźników, zawartych w Strategii.

Na początku działań monitorujących konieczne jest ustalenie wartości bazowych wskaźników oraz określenie - na podstawie zapisów Strategii - wartości docelowych wskaźników. Ważne jest także określenie sposobu pozyskiwania danych.